

Frančiškov prijatelj

Veter in zrak

3
2025

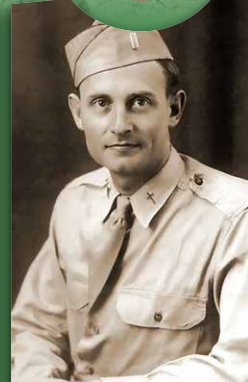
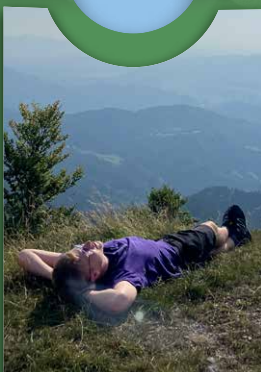

10

17

33

35

UVODNIK	3	MOZAIK.....	21
Veter in zrak		MOLITVENA NAVEZA	27
BOŽJA BESEDA	4	Zgodba o življenju brez pravil	
OB IZVIRU	5	DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA	28
Brat veter in zrak – Božji dih stvarstva		Združenje delavnice molitve in življenja	
OB SVETEM PISMU	6	POZITIVNO IN CELOSTNO O TELESNOSTI IN SPOLNOSTI	30
Veter – naravno gibanje zraka		Dihanje kot dar	
TEMA: VETER IN ZRAK	7	Iz FRANČIŠKOVH REVIJ	32
Naj piha		BRAT KAPUCIN	34
FO IN FRAMA	8	Skoči in on te bo ujel	
Obljube Frame		NOVI SVETNIKI	35
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA	9	Emil Joseph Kapaun	
Kot svež vihar		Iz KAPUCINSKEGA SVETA	37
INTERVJU: LUKA JESENKO	10	KNJIGA	40
Ti si moj Gospod, vsa moja sreča		Nisaki, Manca Klun	
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS	14	FILM	40
Mangart (2679 m)		F1 (F1: Teh Movie, ZDA, 2025)	
ZNAMENJE ČASA	16	OBVESTILA	41
Dajmo jim vetra		Ali si vedel to o vetru in zraku?	
POKLICAL SI ME	17	ALI VES	42
Treba se je odločiti		UJETO V OBJEKTIV	43
800 LET JE MINILO	18		
Brat veter – dih Boga in pesem stvarstva			

Frančiškov prijatelj • XXXI/3 (237) • 2025

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
naslov uredništva: Frančiškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta: franciskov.prijatelj@rkc.si
revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Veter in zrak

Čeprav je zrak neviden, brez njega ne bi mogli živeti niti trenutka. Je tako samoumeven, da ga pogosto sploh ne opazimo. Podobno se dogaja tudi z Božjo ljubeznijo: vedno nas obdaja, hrani in ohranja, a jo hitro vzamemo kot nekaj vsakdanjega. Včasih pa pride trenutek, ko se zavemo – vsak vdih je dar.

Sveti Frančišek Asiški je znal opaziti in ceniti ta dar. V Hvalnici stvarstva je zapel: »Hvaljen, moj Gospod, po bratu vetru ...« V njem je videl Božjo moč in nežnost hkrati. Veter je lahko vihar, ki ruši in čisti, ali blag sapice, ki prinese tolažbo in mir. Prav tako deluje tudi Božji Duh: včasih nas preseneti kot silen vihar, drugič pride kot tih šepet, ki ga začuti samo srce.

Brez zraka ni življenja. Toda ni dovolj, da zrak samo vdihnemo – pomembno je, da ga tudi izpustimo. Tako je tudi v duhovnem življenju: prejemamo Božje darove, a jih moramo deliti naprej. Če vse zadržimo zase, se dušimo. Če pa vdihnemo in izdihnemo, postanemo del velike izmenjave ljubezni, ki kroži v svetu.

Na straneh te številke boste našli razmišljanja, pričevanja in zgodbe, ki govorijo o vetru in zraku – o naravnem in o duhovnem. Od svetopisemskih podob do doživetij iz vsakdanjega življenja, od Frančiškovih hvalnic do sodobnih izzivov, povezanih z onesnaženjem zraka in podnebnimi spremembami. Vse to nam bo pomagalo, da bomo na novo odkrili, kako dragoceno je, da lahko dihamo in da nas veter prečiščuje.

Ko se boste naslednjič sprehodili v naravi in začutili veter na obrazu, se spomnite: to ni samo naravni pojav. To je tudi spomin, da nas Božji Duh nenehno spremlja, prenavlja in na novo usmerja. Naj nas veter ljubezni vedno znova požene iz zaprtih sob v odprt prostor služenja, pričevanja in veselja.

Naj bo ta številka povabilo, da si vzamemo čas za globok vdih hvaležnosti in izdih miru – in da dovolimo, da nas nosi veter Duha, ki veje, kjer hoče.

br. Vlado Kolenko

»Hvaljen, moj Gospod,
v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem,
sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.«

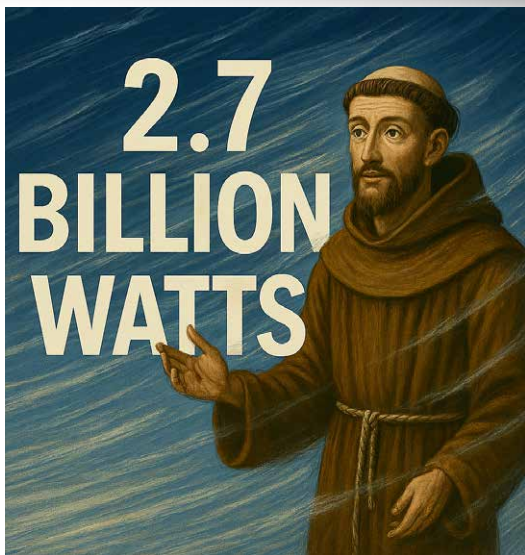
Brat veter in zrak – Božji dih stvarstva

»Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku, v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu, s katerim ohranjaš svoje stvari.« Tako je zapisal sveti Frančišek Asiški v svoji Hvalnici stvarstva, pesmi, ki ne slavi narave kot nekaj ločenega, temveč kot živo občestvo bratov in sester, ki skupaj z nami slavijo Stvarnika. V vsakem elementu je prepoznal Božji dar, v vsaki stvarnosti sled Božje ljubezni.

Zrak je neviden, a nujen. Brez njega ni življenja, pa vendar ga pogosto spregledamo. V njem se skriva skrivnost Božje navzočnosti — kot dih, ki ga je Bog vdihnil v človeka ob stvarjenju. Hebrejska beseda ruah pomeni hkrati veter, zrak in duh. Ko dihamo, smo v stiku z Božjim darom, ki nas povezuje z vsem stvarstvom. Dih je prvi in zadnji trenutek našega življenja — v njem je začetek in konec, in vmes: vse milost.

Veter pa je gibanje. Je nepredvidljiv, včasih nežen, drugič silovit. Kot Božji Duh, ki nas vabi, da zapustimo udobje in se podamo na pot. Frančišek je bil človek poti, poslušanja, odprtosti. Veter ga je vodil. V vetru je mogoče začutiti Božji dotik, ki nas vabi k spremembi, k notranjemu premiku, k zaupanju.

Danes je zrak pogosto onesnažen, veter pa nosi s sabo opozorila podnebnih sprememb. Papež Frančišek je v Laudato si vabil k ekološkemu spreobrnjenju — k skrbi za stvarstvo, ki ni le okoljsko, temveč globoko duhovno dejanje. Ko onesnažimo zrak, onesnažimo Božji dih. Ko ne slišimo vetra, ne slišimo klica. Skrb za čisto ozračje je skrb za svetost življenja.

Naj nas brat veter in zrak učita ponižnosti. Naj nas spominjata, da smo del velikega občestva življenja. Naj nas vsak dih povabi k hvaležnosti. Kajti v vsakem vremenu, v vsakem vetru, v vsakem vdihu, je mogoče slišati pesem: Hvaljen, moj Gospod! In ko se zvečer umiri dan, naj nas vetrič spomni, da smo v Božjih rokah — lahki kot dih, svobodni kot veter, živi kot pesem stvarstva.

Kar je tukaj zapisanega poševno je moje delo, ostalo je skoval moj Copilot, skupek umetne inteligence, ki za svoje »razmišljanje« porabi 2,7 mega vatov energije, človeški možgani pa – za isto delovanje – samo 12 vatov. Zanimivo. Da bi iz vetra pridobili tako količino energije, bi potrebovali 415 velikih vetrnih elektrarn in konstanten veter 12 m/s ali nekako dva velika jedrska reaktorja (tudi to je izračunala umetna inteligenca), človeški napor pa bi – za isto operacijo – rodil nič, ali malo vetra.

br. Luka Modic

Veter – naravno gibanje zraka

Primorci se mi zdi, da smo prav posebni ljudje. Namreč, zelo se veselimo, ko zapiha naša burja, močan in sunkovit severovzhodni veter. Vedno prinese ohladitev, sploh poleti, ko se zadnje čase skorajda kuhamo v visokih temperaturah. Pozimi pa prinese lepo vreme. Čeprav ledeno hladno, nas vsak dan, dokler piha burja, pozdravi sonce. Radi se šalimo, da prečisti zrak, da odpihne vse slabo. Nekako smo prav čustveno navezani nanjo. Priznam, da burja nima samo pozitivnih lastnosti, čeprav ji neradi priznamo karkoli slabega. Vemo, da rada odnese vse, kar ni pritrjeno, da odkriva strehe, lomi drevje, v bistvu naredi kar precej škode. Vendar smo tudi nad to njeno močjo navdušeni. Ko se pogovarjamo o njej, imamo v očeh en tak prav poseben sijaj. Priznam, da čeprav je burja del mojega celotnega življenja, se nikakor ne morem navaditi na hrup, ki ga povzroča, zato so moje noči skorajda enako nemirne, kot je nemiren ta svojeglavni veter.

Veter je v bistvu naravno gibanje zraka, ki ga povzroči sila zaradi razlik v zračnem tlaku. Tako malce strokovno. Zaradi svojih posebnih lastnosti je veter nemalokrat uporabljen v simbolnem smislu, v prenesenem pomenu. Po svetu so poznani različni vetrovi: tisti, ki prinašajo sušo ali pa dež, ki prinašajo kaj dobrega ali pa kaj slabega. In tako so tudi uporabljeni v ljudskem izročilu, pregovorih, literaturi.

Prav tako je v Svetem pismu veter prisoten v dobrem in v slabem. Zasledila sem, da je navadno vzhodni veter prinašalec slabega. V faraonovih sanjah je vzhodni veter napovedovalec suše (1 Mz 41,6.23.27), v Egipt prinese v Mojzesovem času kobilice, ki vse

požrejo (2 Mz 10,13). Ko pa se veter obrne ali ko Bog veter obrne in pripiha z zahoda, se vse preobrne v dobro. V Jobovi knjigi in pa še kje, seveda, je veter prispodoba ničnosti, nesmisla, nekaj, kar pride in gre, ne obstane, nima pomena (npr. Job 6,26). Prazne besede so simbolizirane s pihanjem vetra.

Dobro in slabo, vse prinaša veter, je veter.

Prav tako kot se Primorci veselimo burje, ker nam resnično prinese tudi kaj dobrega (npr. okusen pršut in salame, sladko grozdje za dobro vino, medene fige) in ne samo slabega, tako si oddahnemo, ko potihne in se umiri ta moč narave, ko nastane tišina, da lahko spet slišimo svoje misli, da polno zadihamo ta prečiščen zrak.

Pravzaprav, če dodobra raziščem, v katerem smislu je uporabljena beseda veter v Svetem pismu, pridem do zaključka, da bolj ko ne upodablja nekaj slabega: ničevost, nesmisel, nepomembnost, nevarnost, minljivost. Potem pa je kar naenkrat tu Jezus: »In vstal je, zapretil vetru in rekel jezeru: »Utihi! Molči!« In veter se je podel in nastala je globoka tišina« Mr 4,39. Ničevost, nesmisel, nepomembnost, nevarnost, minljivost izginejo in nastane samo globoka tišina, prostor, v katerem lahko slišim Boga in sem uslišana od Boga. V Njem zadiham s polnimi pljuči.

Lea Bric

Naj piha

Če kdo reče »veter«, sama najprej pomislim na našo vipavsko burjo. Burja je najmočnejši veter v Sloveniji, ki lahko preseže hitrost 200 km/h. Najpogostejše piha sunkovito iz severovzhodne ali vzhodne smeri.

Slovenski mučenec Filip Terčelj je v pesmi Vipavska zapisal:

*Kaj zato, če burja tuli,
in če močne hraste trese!
Nas Vipavce iz doline
burja ne odnese!*

In res, brat Veter ali sestra Burja sta nam, ki smo z njima odraščali, tako domača kot vsakdanji sončni vzhodi in zahodi. Spominjam se svojega nonota, ki je znal po smeri vetra, po njegovi moči in celo po vonju (ja, tudi to!) napovedati vreme bolj natančno kot marsikateri meteorolog z najsodobnejšo opremo. Ostale so mi v spominu njegove modrosti: da po prvi nevihti po Velikem šmarnu že zadiši po jeseni, da burja po trgatvi prinese jesen, da prvi sončen dan po novem letu prinaša vonj pomladi z juga ali da bo dež gotovo prišel, če se ob burji sliši kraški vlak ...

Njegove napovedi niso bile le sad osebnih izkušenj, temveč zaklad modrosti, ki so ga skozi rodove zbirali naši predniki. Če se zapeljete po Vipavski dolini, lahko še danes vidite, kako so ljudje živeli v sožitju z bratom Vetrom: naseľja so umikali v zavetrne lege, gradili trdne hiše iz kamna, strehe pokrivali s skrlami, kasneje s korci, ki so jih obtežili s kamni, da jih burja ni odnesla. Vipavci so se pred hudim vetrom priporočali svetemu Blažu. Drugod v Sloveniji ga poznajo kot zavetnika proti boleznim grla, a pri nas je bil to tudi priprošnjik pred burjo. Ime Blaž (lat. Blasius) so na nemškem območju povezali z glagolom blasen – pihati. Tako so

ga ljudje prosili tudi ob boleznih, ki otežujejo dihanje, kot so davica ali astma.

Seveda nismo le Vipavci znali veter obrniti sebi v prid. Povsod po svetu so ga ljudje izkoristili za potovanja po morju: iz preprostih jadrnic so razvili ladje, ki so v jadra ujele veter in z njim odkrivala daljne dežele. Moč vetra so vpregli v mline, da so lažje mleli žito, in v koncu tudi v letala, ki so uresničevala sanje najbolj drznih.

Med njimi sta bila tudi brata Rusjan. Edvard in Josip sta otroštvo preživela v Gorici, kjer je imel oče Franc sodarsko delavnico. Tam sta se naučila dela z lesom, kar jima je prišlo prav pri izdelovanju letal. Najprej sta sestavljala modele na elastiko, kasneje pa je Edvard kupil pravi motor in leta 1909 sta zgradila letalo EDA 1. Čeprav je sprva le poskakovalo, ga nista opustila, temveč izboljšala – in konec meseca je Edvard postal prvi slovenski pilot motornega letala.

Josip je raje razvijal tehnične rešitve, Edvard pa je letel. Z Mihajlom Marčepom so izdelali novo letalo, ki je bilo zelo uspešno. Ob predstavitvi v Zagrebu je poželo navdušenje, zato so se odločili za nastop tudi v Beogradu. A tam je zaradi močnega vetra prišlo do tragedije: sunek je odtrgal krilo, letalo je strmoglavilo in Edvard je izgubil življenje. Pionir slovenskega letalstva je plačal ceno drznosti – veter je naredil svoje.

Zgodba bratov Rusjan nas uči, da je veter lahko navdih, pomočnik in zaveznik, a tudi nevarna in uničujoča sila. Kot vse v stvarstvu zahteva spoštovanje naravnih zakonov. Le tako je lahko veter resnično naš brat.

Kristina Vrčon Jejčič

Obljube Frame

Ponedeljkovo srečanje Frame se je začelo nekoliko nenavadno – z obiranjem češnje na vrtu sester FMM. Drevo je tisto leto bogato obrodilo, zato smo se pred začetkom lahko posladkali z njenimi sladkimi sadeži.

Pravi vrhunec srečanja pa je bila slovesna sveta maša, ki jo je daroval br. Luka. Med njo smo spoznali, da tudi naša srečanja pri Frami obrodijo bogate sadove: kar devet framašev se je odločilo dati obljubo Frame.

Obljube so potekale med sveto mašo. Obljubili smo, da bomo v tem letu svoje življenje še bolj posvetili Kristusu, živeli po evangeliju v bratstvu Frančiškove mladine in se trudili delati dobro. Zavedamo se, da sami ne zmoremo, zato računamo tudi na Božjo pomoč. Sveto mašo smo zaključili s prepevanjem pesmi, ki so nas še bolj povezale med seboj in z Bogom.

Srečanje se je nato nadaljevalo v veselem in prazničnem vzdušju – z domačimi dobrotami, smehom in sproščenimi pogovori s soframaši.

Naslednji ponedeljek, 16. junija, je obljubo izrekla še šesterica, ki jih je prejšnji teden zadržala bolezen ali druge nepredvidene okoliščine. Obljube so izrekli med sveto mašo v kapeli kapucinskega samostana v Štepanji vasi. Sledil je še piknik, ki se je zavlekel pozno v noč.

Tako zdaj po svetu hodi 15 novih navdušencev, ki so svoje življenje želeli še bolj približati idealom sv. Frančiška in sv. Klare. Zato se ne čudite, če boste koga od njih srečali – navdušeni so in želijo to veselje deliti naprej.

Ana Kušar

Kot svež vihar

Ko sem se pripravljala na tokratno rubriko, sem imela občutek, da med mano in člankom stoji zid – preobilica obveznosti, slabo upravljanje s časom in odsotnost navdiha. Pravo nasprotje lahkotnosti vetra in zraka, o katerih naj bi pisala.

Lahkotnega kot veter doživljam brata Franciška. Nekdanje vetrnjaštvo je spreobrnil v obračanje po vetru Svetega Duha. Sledil mu je, kamor ga je peljala pot – včasih tudi v navidezni norčavosti. Tako je enega od bratov pregovoril, da sta se zavrtela okoli svoje osi, kot otroka, da bi razbrala, kam naj se odpravita oznanjat evangelij. Ali pa ko so odpirali Sveto pismo in se v popolnem zaupanju prepuščali, da jim bo Božji Duh razodel pravi odgovor.

Tudi njegove ideje so se širile kakor regratove lučke na vetru. Ko so Francišek in bratje stopili v kakšno mesto, so se življenja mnogih spremenila – marsikateri sin je zapustil dom in se pridružil bratom. Njegova povezanost s Klaro pa je bila kot skrivni tok vetra: pogosto je vedela, kaj se mu dogaja, in ga podpirala v molitvi še preden je prišla novica do nje.

Čeprav so živeli daleč pred telefonijo, so že poznali linijo Svetega Duha – hitrejšo od vetra in celo od svetlobe.

Tako kot veter in zrak, ki ju ne moreš zadržati zase, je tudi Francišek sprva želel biti prost – brez stavb in premoženja, ki bi brate vezalo na en kraj in jih vabilo v skušnjava, da bi ga morali braniti. Kasneje pa vemo, kako se je zgodba odvila in kako so na teh temeljih nastajale reforme, nove veje reda, ki so si želele vrnitve k prvotni karizmi.

Tu se vprašam: kako prenesti to Franciškovo svobodo in nenavezanost, ki je tako močno odsevala življenje Jezusa in apostolov, v današnji čas? Tako kot v njegovem obdobju tudi danes ni sprejemljivo biti kot seme v vetru, ki ga nosi sem ter tja. Ljudje hrepenimo po varnosti, stabilnosti, oprijemljivih stvareh, ki jih lahko nadziramo in urejamo po svoje. A prav v tem se skriva nevarnost: zaprtost za zidove udobja, počasno ugašanje notranjega ognja in oddaljevanje od Boga, ki ni več naša glavna opora, saj jo nadomesti zid okoli nas.

Ko gledam svoje življenje in življenje drugih – še posebej bratov in sester, ki so se odločili za pot poklicanosti – se pogosto vprašam: ali si upamo prepustiti tej svobodi, ki jo je poznal Francišek? Prepustiti se vetru Svetega Duha, ki pometa z našimi idejami, premika zidove in razgiba tisto, kar se zdi nepremično? Jezus v pogovoru z Nikodemom pravi: "Veter veje, kjer hoče, njegov glas slišiš, pa ne veš, od kod prihaja in kam gre. Tako je z vsakim, ki je rojen iz Duha."

Da bi le znali biti poslušni in vedno na voljo temu vetru Svetega Duha – da bo mogel po nas prenoviti obličje zemlje!

Bena Briški OFS

Ti si moj Gospod, vsa moja sreča

Kje se je začela tvoja življenjska pot in kakšne spomine imaš na otroštvo?

Prihajam iz majhne vasi Jelični Vrh. Naša domačija spada v župnijo Godovič. Izhajam iz kmečkega okolja, doma imamo manjšo kmetijo. Imam še enega starejšega in enega mlajšega brata, ki sta poskrbela, da mi v otroštvu ni bilo dolgčas. Veliko časa smo preživeli zunaj, okoli hiše in v gozdu, kjer smo se igrali skupaj z bratranci in sestričnami, ki smo bili pogosto v varstvu pri starih starših. Sam sem kmalu odkril veliko ljubezen do branja, zato sem velik del otroštva preživel s knjigo v rokah. V splošnem sem bil vedno zelo radoveden in željan znanja na vseh področjih. Že takrat je veljalo, da skorajda ni bilo področja, ki me ne bi vsaj malo zanimalo – in to velja še danes.

Kot otroka me je najbolj zaznamovala vzgoja staršev. Šele v zadnjem času se bolj zavedam, kaj vse sem prejel v družini, in sem resnično vsako leto bolj hvaležen za svoja starša ter za vse, kar sta mi dala. Oče Bogdan je bil do nas otrok strog in dosleden – ni nam popuščal ter nas vedno učil sprejemati posledice svojih dejanj. Od malega je bil zame zgled odločnosti, poštenosti in pokončnosti, še posebej, ko je bilo treba stopiti v bran pravični stvari. Mati Tončka je bila včasih malo

bolj popustljiva, a me je prav tako najbolj oblikovala z zgledom pravičnosti, tankočutnosti in občutka za ljudi. Oba pa sta mi bila vedno tudi zgled iskrene in trdne vere. To so bile vrednote, ki sem jih cenil in so mi bile pomembne. Večkrat rečem, da sem že kot otrok in kasneje kot mladostnik vedno vedel, da želim biti dober človek in dober kristjan.

Kakšni so bili tvoji načrti v srednji šoli in kako si doživljal Boga? Je bil kot silen veter ali lahen šepet?

Po končani osnovni šoli sem se vpisal na Škofijsko klasično gimnazijo v Šentvidu nad Ljubljano. Gimnazijska leta so mi ostala v zelo lepem spominu in večkrat poudarim, da je bila škofijska gimnazija zame najboljša možna izbira. Všeč mi je bilo okolje, kjer sem lahko bil to, kar sem, in kjer sem lahko odkrito živel svojo vero. V razredu sem se zelo dobro razumel s sošolci in sošolkami, prav tako sem bil večinoma zadovoljen s profesorji – predvsem zaradi njihove strokovnosti in pokončne drža. Za moje osebno oblikovanje pa je bila ključnega pomena tudi navzočnost duhovnikov in verski poudarki na gimnaziji.

Večkrat se pošalim, da sem imel že na začetku srednje šole zelo jasen življenjski načrt: najprej končati gimnazijo in nato fakulteto, se poročiti in ustvariti družino (z najmanj tremi otroki). Izjemno sem hvaležen, da je bil moj

odnos z Bogom od zgodnjega otroštva naprej vedno živ. Bog je bil v mojem življenju stalno navzoč. Redno sem molil, predvsem v času razločevanja duhovnega poklica pa sem se z njim tudi precej prepiral. Morda sem si večkrat želel, da bi bil njegov glas kot silen vihar, a je vedno ostajal le lahen šepet, ki mi ni dal miru in je vedno znova trkal na vrata mojega srca.

Kaj ti je v tistem času pomenila sveta maša in kako te je oblikovala?

Vsako jutro je bila pred začetkom pouka možnost udeležbe pri sveti maši. Ker sem v Ljubljano prihajal že zelo zgodaj, sem najprej občasno, nato pa vsakodnevno začel hoditi k maši. Maša je zame postala eden ključnih delov dneva in nosilec mojega odnosa z Bogom. Dajala mi je duhovno moč, včasih celo fizično energijo, in si nisem več znal predstavljati življenja brez redne svete maše. Danes, ko gledam nazaj, lahko z gotovostjo rečem, da me je prav vsakodnevna maša najbolj zaznamovala in odpirala Božjemu klicu.

Bog te je povabil, da mu slediš v duhovni poklic. Kako si to sprejel in tudi povedal drugim?

Bog me je v duhovništvo vabil kar nekaj časa. Prvič sem »klic« začutil na duhovnih vajah v Stržišču po prvem letniku gimnazije. To je bil najprej bolj nejasen občutek, da Bog od mene nekaj hoče. Potem pa se je občutek pojavljal vedno pogosteje in postal vse bolj jasen. A sprva ga nisem doživljal kot nekaj pozitivnega. Imel sem jasen življenjski načrt,

v katerem duhovništvo ni imelo mesta, zato skoraj dve leti niti pomisliti nisem želel, da bi me Bog lahko klical na to pot. Klic pa ni poje-njal, ne glede na to, kako zelo sem ga skušal potlačiti ali pred njim pobegniti.

Velika prelomnica je bila spoznanje, da Bog vedno hoče zame samo najboljše. Če je njegova volja, da postanem duhovnik, potem je to zame najboljša pot, na kateri bom najbolj srečen in izpolnjen – celo bolj kot v družinskem življenju. Kljub temu odločitev ni bila lahka in sem jo sprejel šele na koncu četrtega letnika. Pred tem sta o tem vedela le dva duhovnika, ki sta me spremljala, ter moj najboljši prijatelj. Staršem sem povedal takoj naslednji dan po dokončni odločitvi, domačemu župniku pa nekaj dni kasneje.

Začel se je študij teologije v Ljubljani, pot pa te je kmalu zanesla v tujino. Kako?

V bogoslovje sem stopil z velikim navdušenjem in pričakovanji. Večkrat se pošalim, da sem bil na začetku semeniških let prepričan, da bom po šestih letih iz bogoslovja stopil skoraj kot svetnik. Kmalu pa sem spoznal, da je osebna in duhovna rast veliko zahtevnejši in dolgotrajnejši proces.

Po dveh letih študija v Ljubljani sem na škofov predlog nadaljeval študij v Rimu na Papeški univerzi Gregoriana. Po treh letih študija v Rimu sem bil 1. oktobra 2023 v cerkvi sv. Ignacija Lojolskega posvečen v diakona.

Bil si daleč od doma, pa vendar si kot diakon deloval v Sloveniji. Kakšne izkušnje imaš z mladimi in z ljudmi nasploh?

Kot diakon sem deloval v župniji Sežana. Ta izkušnja mi je bila izjemno dragocena, čeprav je bila na začetku vse prej kot enostavna. Kras je pastoralno zelo zahteven, versko življenje pa tam precej skromno. Pa vendar sem tam spoznal številne čudovite ljudi in se ogromno naučil tudi ob zglednem župniku g. Sandiju

Skapinu, ki je resnično srčen duhovnik. Delo z ljudmi, posebej z mladimi, mi je v veliko veselje. V Sežani sem poučeval verouk in dejavno sodeloval pri skavti. Zelo me je zaznamovala tudi izkušnja obiskovanja bolnih in ostarelih, ki mi je bila nova. Prav obhajilo bolnikov sem najbolj doživljal kot svojo pristno diakonsko službo.

Tudi sicer poletja, kolikor mi čas dopušča, posvečam delu z mladimi: sem sovoditelj enega izmed tednov duhovnosti v Stržišču, redno sodelujem s Katoliško mladino na njihovih poletnih kampih in kot duhovni asistent pri skavti.

Sedaj ne deluješ na župniji, ampak si se vrnil v Rim. Zakaj? Kateri študij te privlači in zakaj si se mu posvetil?

Po mašniškem posvečenju sem se v dogovoru s škofom vrnil v Rim, da bi nadaljeval s študijem filozofije. Filozofijo sem vzljudil že v gimnaziji, kjer je bila poleg fizike moj drugi izbirni predmet na maturi. Vedno sem bil zelo razmišljujoč človek, filozofija pa se sprašuje praktično o vsem, kar je mogoče vprašati. Zaradi temeljitega spraševanja je tudi najbolj široka in na nek način najbolj izvorna znanost.

Ali ni filozofija samo neko razmišljanje? Kako nam lahko pomaga v veri?

Beseda filozofija pomeni ljubezen do modrosti. Izhaja iz človekovega razuma in si postavlja vprašanja o svetu, človeku, Bogu ... Ker temelji na razumu, je nekakšna podlaga za vero. Božje razodetje in vera nista v nasprotju z razumom, temveč ga nadgrajujeta. Filozofija oziroma razum dajeta veri podlago in preprečujeta, da bi se spremenila v fundamentalizem, ki bi zanikal razum. Vera pogosto presega človekov razum, vendar mu ne nasprotuje.

Filozofija človeka odpira izvirnemu čudenju ter spraševanju po vzrokih in smislu, ki ga vodijo k iskanju odgovorov in ga lahko odpirajo presežnemu – Bogu. A je treba vedeti, da filozofija ne more dati dokončnih odgovorov

na temeljna vprašanja, ki jih lahko da le vera v Jezusa Kristusa.

Kaj rad bereš in kaj priporočaš drugim?

Med študijskim letom predvsem filozofska dela in ob tem duhovno branje. Poleti pa rad berem klasično književnost – letos predvsem Dostojevskega. Vsekakor priporočam branje klasičnih literarnih del, čeprav se na prvi pogled zdijo težja, pa tudi poezije. Zdi se mi, da danes preveč beremo nekakovostna besedila, ki nas duhovno ne bogatijo. Kot duhovno branje bi priporočil življenjepise svetnikov in »klasike« duhovnosti, kot so Hoja za Kristusom, sv. Frančišek Saleški ...

Verjetno duhovnik ni zaprt samo v kapeli. Najdeš tudi čas zase, za naravo? Kaj ti je pri srcu?

Duhovnik zagotovo ni zaprt samo v kapeli, prej nasprotno – mislim, da smo v povprečju celo premalo v njej. Molitev je bistvena za naše poslanstvo: brez nje smo kot motor brez olja, ki slej ko prej zariba. Res pa je, da si pogosto ne vzamemo dovolj časa za gibanje in oddih. Sam se rad odpravim v hribe, vedno bolj pa uživam tudi v času s skavti.

Čutiš Božji dih ali navdih tudi v glasbi?

Vsekakor mi je glasba izjemno pri srcu. Prepričan sem, da kakovostna sakralna glasba dviga človekovega duha k Bogu in ga odpira za njegovo delovanje. V srednješolskih letih sem bil zagrižen roker, danes pa najraje poslušam sakralno zborovsko glasbo, gregorijanski koral in nasploh klasično glasbo. Sem tudi velik ljubitelj opere.

Kaj ti pomeni sveta maša danes?

Sveta maša je središče mojega duhovniškega življenja. Je kakor neusahljiv studenec, v katerem vedno znova odkrivam nove globine. V maši je zajeta celotna skrivnost našega odrešenja, ki jo po Božji dobroti lahko podživljamo in vedno znova prejemamo njen sad – Boga samega v svetem obhajilu. Izjemno sem hvaležen, da sem lahko kot duhovnik vsak dan orodje pri tem največjem čudežu Božje ljubezni do človeka.

Kako naj živimo iz svete evharistije?

Najprej je pomembno, da se na udeležbo pri evharistiji dobro pripravimo – predvsem z redno spovedjo. Nato pa, da pri maši sodelujemo z molitvijo in v trenutkih po obhajilu iskreno izročimo svoje življenje v Božje roke ter ga prosimo, naj nas po prejemu njegovega Sina resnično preoblikuje. Prepričan sem, da če to željo iskreno gojimo, nas bo Bog uslišal, saj si ničesar ne želi bolj kot to, da bi se mu izročili in da bi nas on vodil v življenju.

Kakšen veter bi moral zapihati, da bi Cerkev postala bolj živa, dejavna, privlačna? Kaj lahko mi storimo?

Mislim, da tak veter že veje – to je Sveti Duh, ki od prvih binokosti nagovarja in deluje v srcih kristjanov. Ne verjamem, da lahko kakršna koli institucionalna reforma naredi Cerkev bolj privlačno in dejavno na pravi način. Edina prava reforma je spreobrnjenje, ki se začne pri vsakem od nas osebno. Kristus nas ne kliče k povprečnosti, ampak k svetosti. Le če bomo bolj iskreno in sveto živeli vero, bomo resnična luč sveta, ki bo privlačila druge in razsvetljevala temo.

Zakaj je Kristus vir naše sreče?

Kristus je prišel na svet z enim samim namenom – da bi nas odrešil. Bog se je uteljesil, da bi za nas trpel in dal življenje za naše grehe. Vstal je, da bi mi imeli večno življenje.

Vse to zato, ker nas neskončno ljubi in želi, da bi uživali večno srečo pri njem. A ta sreča ni le nekaj, kar nas čaka po smrti v nebesih – tam bo naše veselje dopolnjeno –, ampak jo lahko živimo že tu. Kdor trdno stoji v Kristusu, tega miru in veselja ne more uničiti nobena zemeljska sila, nesreča ali tegoba.

Kaj si želiš v prihodnosti in kaj bi rad uresničil?

Želim si, da bi stal trdno v Gospodu ter bil vedno bolj svet duhovnik. Rad bi bil dobro orodje v Božjih rokah in se dal na razpolago Cerkvi, kjerkoli bo to potrebno. Srčno se veselim dne, ko bom zaključil študij in se vrnil v Slovenijo, da bom lahko še bolj dejaven v pastoralni.

Kaj bi priporočal mladim in manj mladim: kje naj razpnejo svoja jadra in kakšen veter naj ulovijo?

Mladim in vsem ostalim bi položil na srce: ne bojte se podati na pot z Jezusom. Bodite srčni in pogumni. Danes nam primanjkuje ljudi, ki bi iskreno živeli svojo vero in pokončno stali za evangelijem ter njegovimi vrednotami. Božji veter nas spremlja povsod, od nas pa je odvisno, ali si upamo razpeti jadra in ga uloviti. Povsem mogoče je, da nas bo odpeljal v drugo smer, kot smo si najprej zamislili, a eno je gotovo: popeljal nas bo tja, kjer je za nas resnično najbolje.

Pogovarjal se je br. Vlado Kolenko

Mangart (2679 m)

Višek poletne sezone hribov vsekakor kliče vsaj enem veličastnem vrhu: in Mangart, četrta najvišja gora v Sloveniji, ki sodi v veličastni klub devetih gora, višjih kot 2600 metrov., temu kriteriju zagotovo zadosti. Je vrh, ki ga lahko zaradi višine, specifične oblike in relativne oddaljenosti višjih vrhov (razen Jalovca) prepoznamo od daleč. Ponuja vse: izredne razglede, resno plezanje, dolge in kratke dostope, bližino dveh jezer, mogočno severno steno, najvišje ležečo cesto v Sloveniji, kočjo ob vznožju – in velik obisk.

Če želimo v polnosti doživeti njegovo veličino, je priporočljivo, da izberemo kate-rega izmed pristopov iz doline (npr. iz Loške Koritnice ali od belopeških jezer), pri čemer gre za dolge in naporne vzpone, za katere potrebujemo ustrezno kondicijo.

Mi pa si bomo izbrali kondicijsko lažji pristop, tehnično pa še vedno zelo zahteven in sicer se bomo zapeljali po Mangartski cesti (do nje pridemo lahko preko Italije in Predela ali preko Vršiča in Loga pod Mangartom) do Mangartskega sedla, do koder je cesta plačljiva, z nje pa vidimo tudi področje plazu, ki je leta 2000 razdejal Log pod Mangartom.

Parkiramo na urejenem parkirišču na sedlu in se peš odpravimo višje, dokler ne pridemo do grebena in planinskih oznak. Na tam mestu se večkrat pasejo ovce, ki pa so do obiskovalcev bolj prijazne ko se potni in slani vračajo z vrha.

Belopeški jezera pod Mangartom

Kot običajno bomo izbrali krožno turo: po težji slovenski strani gor in po lažji italijanski strani dol. Od parkirišča do razpotja potrebujemo običajno kakih 40 minut. Slovenska pot na Mangart zahteva poleg čelade tudi samovarovalni sestav (samovarovalni komplet in plezalni pas), da se ob plezanju z vpenjanjem v jeklenico samo-varujemo. Če s tem še nimamo izkušenj, je potrebno da jih pridobimo na lažjih poteh in da nam kdo pokaže kako se to pravilno počne. Za tiste z izkušnjami pa: en sam užitek, višino hitro dobivamo, plezamo po grapah, policah, ramah, mestoma precej izpostavljeno, zračno in razgledno. Pol ure pod vrhom se nam odpre čudovito razgledno mesto, kjer vidimo kot na dlani Jerebico, Rombon, Kanin, Loško steno in zahodne Julijce (Viš, Montaž), globoko pod nami pa Log pod Mangartom.

Franciškova mladina na vrhu Mangarta

Na vrhu je postavljen velik križ, okoli pa je dovolj prostora in zato se na njem v lepem vremenu običajno kar nekaj časa zadržimo.

Razgledna točka

Zasnežena melišča na italijanski poti

Čeprav je sestop na italijansko stran lažji, pa je vendar zahteven, ker zahteva v prvem delu veliko previdnost, ko se spuščamo po precej razbiti in težje sledljivi poti po mnogem drobirju, na katerem nam z lahkoto spodrsnem, zato je potrebna velika pazljivost.

Sledi prečenje melišč, kjer se v zgodnjem poletju pogosto nahajajo snežišča – kar je dobro pred odhodom preveriti. Nižje se ob pomoči jeklenic hitro spuščamo in vidimo mangartsko sedlo pod seboj, a občutek je, da počasi napredujemo.

Jeklenice v slovenski poti

Če se ob vzponu nismo podali prav do roba sedla, kjer se začne Mangartova veličastna severna stena, to naredimo sedaj ob prihodu na sedlo. Z roba lahko opazujemo belopeški jezeri, videli bomo pa tudi planince, ki se vzpenjajo po izjemno zahtevni poti Via

Mangartsko sedlo s kočo

Plezanje v Slovenski poti

Italiana – tako zahtevni, da ji v slovenskih hribih ni enake. Na nekaterih njenih mestih dejansko stojimo (oz. bolje: visimo) tako, da je pod nami 300 metrov čistega zraka.

Povabljeni, da obiščemo tudi Kočo na Mangartskem sedlu, kjer lahko z družbo poleg počitka in okrepčila tudi analiziramo turo, ki nam bo zagotovo ostala v lepem spominu, marsikoga pa bo spodbudila, da naslednjič na tako častljivo goro pristopimo brez tokratne velike pomoči jeklenega konjička, ampak se odpravimo nanjo iz kakega nižjega izhodišča.

br. Matej Nastran

Ovca št. 904

Izhodišče: **Mangartsko sedlo**
 Višinska razlika po poti: **780 m**
 Vzpon: **2 uri 30 minut**
 Sestop: **2 uri**
 Zahtevnost: **zelo zahtevna**
označena pot

Dajmo jim vetra

Veste, kdaj sem se najbolj razveselila vetera? Nekega majskega dne, ko sem ga znova začutila v svojih laseh. Po mesecih brez las, z rutkami in kapami, sem šla k prijateljici na kavo – in v pomladnem vetru začutila, da piha. Kako sem bila vesela! Zaradi vetra. In zaradi las.

O vetru navadno razmišljamo takrat, ko pokaže svojo silno moč: ko poslušamo opozorila, kateri del avtoceste je zaprt, ko odpira strehe, lomi veje ali na njivah pušča različne sledi. Na Primorskem lahko doživimo pravo burjo in občutimo, kako silna je – a hkrati, kako čist in dober je zrak potem. »Lažje se diha,« pravimo. Predvsem poleti je veter blagodejen: vročina na gorenjskem vrtu ali ob morju z rahlo sapico je nekaj povsem drugega.

Kaj pa zrak? Kdaj o njem razmišljamo? Po navadi takrat, ko nam ga zmanjka. Brez zraka ni življenja; ko pride naš zadnji dih, je pred nami le še večnost. V zadnjem času se mnogi soočajo z anksioznostjo, paničnimi napadi – in prav dihanje jih pomiri. A dihanja se je treba učiti. Ko smo zdravi, dihamo avtomatsko. Ko pa nam je težko, nam zmanjka zraka, hlastamo po njem – in lažje je, če znamo pravilno zadihati.

Da sta veter in zrak polna simbolike, pričajo mnoge pesmi, tako popevke kot poezija: ko dva dihata isti zrak ali ko nekdo »odhaja z vetrom«. Slovenski jezik je bogat s frazemi: pogosto pomislim na ljudi, ki so sejali veter, zdaj pa žanjejo vihar. Ko pravimo, da se kdo obrača po vetru, vemo, da je slabič, brez svojega mnjenja, brez trdnosti in prepričanj. Ljudje smo vedno znova na prepihu. Zakaj se mnogi tako radi obračajo po vetru? Ker je težko zdržati silo, ki se zaganja vate.

V sodobnem času, prežetem z vsemi mogočimi informacijami – resničnimi in neresničnimi, z idealnimi podobami s socialnih omrežij – je obračanje po vetru še bolj pogosto. Izgubljam kompas in kot družba sprejemamo napačne odločitve: bolne in starejše bi evtanazirali, mladim pa dali drogo, da bi lažje »plaval« skozi življenje.

Zakaj ne zmoremo temu reči odločen NE? Včasih se zdi, da je to boj z mlini na veter. A sama verjamem, da bo določenim ljudem treba »dati vetra« in se boriti za Življenje – ker je to Božji dar. Z darovi se ravna lepo, z Božjimi pa še posebej. Potrebujemo nov veter in svež zrak, sicer nas bo kultura smrti zadušila.

Mateja Feltrin Novljan

Treba se je odločiti

Že na začetku osnovne šole sem govoril, da bom postal duhovnik, a ob koncu osnovne šole v tej odločitvi nisem bil več tako trden. V domači župniji sem se počutil sprejeto in domače – bila je skupnost, kjer sem lahko razvijal svoje talente in sodeloval pri vseh dejavnostih, ki so se ponujale (ministranti, skavti, animatorji, pevski zbor ...). Odločitev za duhovništvo je morala še dozoreti.

Ker nisem bil povsem prepričan, kaj bi rad počel v življenju, sem se vpisal na Gimnazijo Antona Martina Slomška v Mariboru, v upanju, da bom skozi srednjo šolo našel jasnejšo pot. In res je bilo to obdobje, ko sem se intenzivno ukvarjal z vprašanjem poklicanosti in drugimi življenjskimi vprašanji. To je bil čas zorenja, ko sem iz vere, ki mi je bila predana in samoumevna, prešel k veri kot osebni odločitvi za odnos z Bogom. Veliko sem se spraševal: zakaj hoditi k maši, zakaj verovati, kakšen je smisel našega bivanja ... Hvaležen sem, da sem imel družbo, s katero sem se lahko o tem odkrito pogovarjal.

Izkoristil sem ponujene priložnosti za poglobljeno spoznavanje vere in sam si prizadeval za rast. Eden pomembnejših korakov na tej poti je bil poletni tabor po prvem letniku srednje šole, ko sem se na duhovnih vajah iskreno spovedal grehov, ki sem jih prej prikrival, ter se tako z Božjo pomočjo osvobodil zasvojenosti s pornografijo. Začel sem vsak dan prebirati Božjo besedo, moliti, hoditi k maši tudi med tednom – pred

poukom – in se še naprej spraševal o življenjskih vprašanjih. Spoznal sem, da ni dovolj, da sem le odprt za različne poklicanosti (zakonsko življenje, duhovništvo), ampak da se moram tudi odločiti za pot, ki jo prepoznavam kot Božjo voljo zame.

Zavedel sem se, da poklicanost ni le pot, ki jo je Bog pripravil, da se bo vse izteklo po Njegovem načrtu, ampak je tudi pot, po kateri bom sam najbolj izpolnjen. Samo v svoji poklicanosti bom uresničil svoj življenjski cilj, unovčil svoje talente, izpolnil svoje najgloblje želje ter živel v resničnem miru z Bogom.

Za duhovništvo, ki sem ga prepoznal kot svojo pot, sem se dokončno odločil v propedeutičnem letniku – to je pripravljalo leto pred vstopom v semenišče, namenjeno dokončni odločitvi ali potrditvi poklicanosti. To leto je bilo zame izjemno dragoceno, saj sem v njem osebno in duhovno rastel.

Sedaj sem že končal tretji letnik študija teologije v Ljubljani in se nahajam na pastoralnem letu na Madagaskarju pri slovenskem misijonarju Janezu Krmelju. Tukaj dodatno utrjujem svojo poklicanost in sem hvaležen, da lahko od blizu spremljam delo misijonarjev, ki resnično darujejo vse svoje življenje za ljudi v najrevnejših predelih sveta.

Bogu hvala za vse.

Mark Anton Ramšak

LA VERNA 800

1224-2024 Osemsto let od stigem
svetega Frančiška

Brat veter – dih Boga in pesem stvarstva

*Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in
zraku (prim. Dan 3,65),
v oblačnem in jasnem sploh vsakem
vremenu (prim. Ps 148,4),
s katerim ohranjaš svoje stvari.*

Velika je hvalnica za brata vetra znotraj Sončne pesmi, ki čisti tako zunanji kot notranji svet, zrak in dušo. Veter je ponekod v Svetem pismu označen kot zunanji izraz duše, povezujejo ga z uničenjem, a je tudi simbol Božjega diha; Večni v obliki vetra očiščuje zrak, kot pravijo sveti spisi: »Kako bi lahko na drevesih zrasli dragulji, če prej ne bi prišel veter in pometel stran veje ter posušene liste?«

Radikalno uboštvo, ki ga je sveti Frančišek živel v popolni solidarnosti z ubogimi, v njem sproži proces osvoboditve, ki ga naredi bogatega in svobodnega v ljubezni; ta svoboda mu omogoča, da se brez koristoljubja in predsodkov poveže z vsemi živimi bitji. Frančišek odgovori na Gospodov klic: »Pojdi in popravi mojo hišo, ki se, kot lahko vidiš, podira.« (2 Cel. 593)

Ponižni Božji služabnik, služabnik služabnikov, najmanjši med majhnimi, najubožnejši med ubogimi, se pokloni pred Gospodom v večni hvali za vse, kar je ustvaril – skupaj z vsemi Njegovimi stvaritvami – popoln izraz

čistega in vdanega srca, ki se brez zadržkov preda Gospodu. Frančišek opeva lepoto živih bitij v odnosu do Najvišje Osebnosti, izražajoč v najvišjem poetičnem trenutku misel, da nismo ljudje tisti, ki jih lahko nadzorujemo ali si jih lastimo, in da je edina pot do resnične sreče popolna vdanost Bogu Vsemogočnemu. Pesnik in katoliški duhovnik – Davide Maria Turoldo – je ob tej Frančiškovi izpovedi zapisal: »Ti si lutnja, Frančišek, a Gospod tisti, ki igra na lutnjo; ti si piščal, Frančišek, a dih je (od) tvojega Gospoda; ti si gora nad dolino, Frančišek, a odmev, odmev je Gospodov glas.«

Kot nas uči judovska tradicija, se vrata nebes odprejo po zahvaljevanju in slavljenju: blagoslov (berakha) ima »naraščajoči« pomen, od človeka k Bogu, prav tako kot nepretrgane hvalnice znotraj psalmov. Blagoslov je vrednost, ki nosi stvarstvo, začetek in konec vsega. Vsa stvarnost nosi v sebi moč blagoslova, bera-khe. S tem blagoslovom se Frančišek obrača na brata Leona: »Gospod te blagoslôvi in te varuje. Naj ti pokaže svoj obraz in naj se te usmili. Naj obrne svoje oči k tebi in ti podari svoj mir. Gospod te blagoslôvi, brat Leon, tebe, brat.« V judovski miselnosti se izraz »Blagoslovljen bodi ti, o Gospod« postavi med vsak predmet in njegovo rabo, da bi povedali, da »kdor uporablja nekaj brez blagoslova, je neveren in tat«. Vsaka stvar, ki prihaja od Gospoda, je Njegova (3 Mz 25,23).

Povzel in prevedel br. Jožef Mezeg

EVANGELIJ V RJAVEM

*Izkušnja življenja
v samostanu
pri bratih kapucinih*

Fantje (18-35 let), ki želite izkušnjo življenja v samostanu pri bratih kapucinih, vabljeni v Vipavski križ, kjer boste z brati delili molitev, bratsko življenje, evharistijo, delo z brati, obed, pogovor, humor ...

Izkušnja bo od 3. do 5. oktobra 2025.

Vodita **br. Jožko Smukavec** in
br. Ambrož Brezovšek.

Prijave na:
ambroz.brezovsek@gmail.com

Družine Aninega sklada

Letos so potekale že 10. počitnice v Kančevcih. Zbralo se nas je 24 družin in ekipa z 11 člani. Od 27. junija do 3. julija smo napolnili dom do zadnjega kotička, bilo nas je 160. Delno smo imeli program za celotne družine. To je bilo romanje v Selo k Rotundi, izlet po Prekmurju, športne igre, večer družabnih iger, plesni večer, literarni večer z Gregorjem Čušinom, Kančevci imajo talent. Eno popoldne si je vsaka družina lahko pripravila svoj program, večina pa je šla na kopanje v bazen v Mursko Soboto. Skupaj smo bili še pri obrokih v jedilnici, pri molitvi in sveti maši. Delno pa je program potekal po starostnih skupinah. Starši so se tako dobili enkrat v pogovoru z gosti, eno popoldne so se skupaj dobili možje in v drugi skupini žene, eno popoldne pa sta si mož in žena lahko vzela čas za sebe. Po tem popoldnevu je bilo ganljivo pri sveti maši, ko sta mama in oče pred svojimi otroki povedala, kaj sta na poročni dan s poročno obljubo drug od drugega slišala.

Mlade sta skozi svoj program vodila br. Dominik in br. Jožko. Svojsko doživetje jim je, ko eno noč ne prespijo v domu, pač pa so dva dni na poti. Veliko delo je opravil br. Jožef, saj je nekaj dopoldnevov ali popoldnevov imel v varstvu 30 osnovnošolskih

fantov. Dobro jih je znal zbrati v različnih fantovskih igrah. Nekoliko lažje je bilo s. Zdenki, Marijini sestri, in s. Francki, usmiljenki, ki sta si delili 30 osnovnošolskih deklic. S predšolskimi otroki pa sta se ukvarjali šolski sestri Mirjam in Helena, ta pa je s sabo pripeljala še dve svoji nečakinji. Tudi teh otrok, od dojenčkov do osnovne šole, je bilo okoli 30. Bogu hvala za te družine, največja je imela s seboj 8 otrok.

Bogu hvala za Anin sklad, ki omogoča te počitnice in za dom v Kančevcih, kjer te počitnice lahko imamo. Bogu hvala za varstvo, saj se nikomur ni nič zgodilo, napolnjeval pa nas je z veliko veselja, sproščenega klepeta, tkanja vezi med družinami in posamezniki.

Starši so hvaležni za te dni in se mnogi že leta vračajo na te počitnice. Mnogi otroci se vsako letno znova razveselijo prijateljev iz prejšnjih počitnic.

Bog daj, da bodo iz teh družin vzklile nove dobre družine, pestrost navzočih redovnikov in redovnic pa, upamo, da bo seme tudi za kakšen duhovni poklic.

br. Primož Kovač

ŠE DRUGI ODMEVI UDELEŽENCEV:

V Kančevcih imamo vsako leto duhovne vaje z družinami Aninega sklada. Letos pa je bilo še posebej zanimivo, saj se nas je zbralo kar šestindvajset družin iz vseh vetrov, skupaj približno sto otrok. V programu duhovnih vaj imamo tudi mladi nekaj zase – izlet z brati kapucini.

Skupaj z družinami smo raziskovali Prekmurje, nato pa so nas pustili pri Soboškem jezeru, kjer smo se malo namakali. Potem smo se peš odpravili proti Martjancem. Med potjo smo prečkali pšenično polje, polno mišk, in srečali gostoljubne domačinke. Prespali smo v župnišču, kjer smo si skuhalo pašto in hrenovke, se družili ter pogledali film *The Way*.

Zjutraj smo se udeležili maše ob osmih, nato pa se odpravili nazaj proti Kančevcem. Bilo mi je res super, ker smo imeli čas za druženje in za zanimive pogovore. Z Jožkotom in Dominikom se imamo vedno odlično.

Z mladimi smo se odpravili po svoje. Peš smo šli od Martjancev do Kančevcev – to je približno 15 km. Bilo je res lepo: veliko smo se družili in pogovarjali, na primer o tem, kaj upamo, da bomo v življenju dosegli. Brez kapucinov ne bi bilo tako lepo.

Gabriel

Izlet je bil res fajn. Pot je bila ravno prav dolga za hojo, dobro smo jedli, Jožko pa je bil ful smešen.

Marija Kerin

Hodili smo po soncu in bilo je zelo vroče, ampak se je splačalo, ker smo imeli dobro večerjo in gledali dober film. Spali smo zelo dobro, jutro pa nam je polepšala sveta maša.

Klara Kerin

Tabor Montessori v Kančevcih

V ponedeljek, 7. julija 2025, smo se odpravili na Montessori tabor v Kančevce. Čeprav smo animatorji vedeli, da nas čaka naporen teden, smo bili ob koncu prijetno presenečeni – nismo bili tako zelo utrujeni, kot smo pričakovali. Za to se lahko zahvalimo (bolj ali manj) ubogljivim otrokom, br. Stanetu ter s. Petri in s. Zdenki.

Kot animatorka lahko rečem, da je bil to eden izmed najboljših taborov. Kljub pretežno slabemu vremenu smo se imeli zelo lepo, v srcu pa tako mi kot otroci nosimo čudovite spomine na ta teden.

Otrokom in soanimatorjem sem zastavila nekaj vprašanj o taboru – pogledajmo si njihove odgovore.

VPRAŠANJA ZA OTROKE

Katera je bila tvoja najljubša dogodivščina s tabora?

Ko smo izdelovali rakete iz plasten in jih izstrelili zelo visoko v zrak. (Primož)

Si spoznal koga novega? Kako sta se spoprijateljila?

Ja, spoznala sem veliko novih prijateljev. Skupaj smo se igrali in si pomagali med sabo. (Sara)

Kaj ti je bilo najbolj všeč pri animatorjih?

Da so bili prijazni, zanesljivi, potrpežljivi in vedno pripravljeni pomagati. (Lara)

Si kdaj koga razveselil oz. mu pomagal? Kako?

Pomagala sem prijateljem pri izdelovanju izdelkov in jim pisala lepa pisma. (Iva)

Bi šel še enkrat na tabor? Zakaj ja oz. zakaj ne?

Šla bi še enkrat, saj mi je bilo zelo všeč in sem se naučila veliko novih stvari. (Hana)

Kaj si se letos na taboru naučil o prijateljstvu?

Da je bolje imeti malo pravih prijateljev, kot pa veliko površnih. Spoznal sem tudi, da je treba biti s prijatelji potrpežljiv in razumevajoč. (Anže)

VPRAŠANJA ZA ANIMATORJE

Kaj te je na taboru najbolj pozitivno presenetilo pri otrocih?

Da so bili zelo produktivni in večinoma poslušni animatorjem. (Martin)

Kaj si se letos na novo naučil kot animator?

Kako biti bolj potrpežljiv z otroki in kako jim še bolje priskočiti na pomoč. (Lucija)

Kako si skozi teden videl napredek otrok v njihovih odnosih, samostojnosti in veri?

Videla sem, da vedno bolj sodelujejo, postajajo bolj potrpežljivi drug z drugim in da so vse bolj zbrani pri različnih molitvah. (Julija)

Katera lastnost te pri otrocih najbolj navdušuje in ti daje upanje?

To, da jim nikoli ne zmanjka energije in da so vedno polni veselja. (Klemen)

Kaj te je letos najbolj utrudilo – in kaj ti je napolnilo baterije?

Napolnilo: skupno petje z otroki. Utrudilo: občasno poredni otroci. (Vid)

Kaj bi spremenil ali izboljšal pri naslednjem taboru?

Rad bi več dejavnosti izvajal zunaj – letos je bilo veliko dežja. Drugače pa mi je bilo zelo všeč in ne bi spreminjal veliko stvari. Zdi se mi, da smo bili zelo uigrana ekipa animatorjev. (Peter)

Upam, da se z otroki in animatorji vidimo tudi prihodnje leto na še enem čudovitem in ustvarjalnem Montessori taboru.

animatorka Pia

Izkušnja Boga v Kančevcih: odmik, poln milosti

Med 14. in 19. julijem 2025 smo v čudovitem okolju Doma duhovnosti v Kančevcih doživeli letošnje srečanje Izkušnja Boga. Zbralo se nas je 26 udeležencev iz vse Slovenije – z Gorenjske, Dolenjske, Primorske, Štajerske, Koroške, Prekmurja in Osrednje Slovenije. Pod duhovnim vodstvom br. Štefana Kožuha smo stopili na pot duhovnega programa, ki ga je pred več kot petdesetimi leti v moči Svetega Duha zasnoval br. Ignacij Larrañaga. Namen programa je prebuditi srca vseh, ki iskreno iščejo bližino Boga.

Vemo, kako hitro lahko molitev postane nekaj samoumevnega, skoraj rutina. V Kančevcih pa smo znova občutili, kako živa je Božja ljubezen, ki jo prejemamo po molitvi – ljubezen, ki osvobaja in preobraža. Izkušnja Boga požiwi vero kot neprecenljivo moč, ki nas podpira in vodi skozi vse življenjske preizkušnje.

Vsako poletje se Kančevci za udeležence spremenijo v duhovno zavetje, kjer v tišini in miru – v sobi, ki jo imaš zase, pa tudi v objemu čudovite narave – skupaj, a vendar vsak zase, hodimo po poti notranje prenov. Br. Štefan nas je s katehezami večkrat na dan pripravljaj na »močne čase« – trenutke, namenjene samo druženju z Gospodom: molitvi, premišljevanju Božje besede in prisluškovanju Božjemu glasu. Ob takšnih dnevih se še močneje zavemo, kako zelo potrebujemo umik od vrveža sveta, da lahko v tišini začutimo Božjo bližino in obnovimo svojega duha.

Eden najglobljih trenutkov srečanja je dan sprave. Takrat se pred Bogom odpremo s svojimi ranami in jih izročimo Njegovi ljubezni. Sad tega je globok mir, ki odpre pot večjemu hrepenenju po Jezusu. On nas vabi, da odpustimo, izpustimo in prepustimo vse, česar sami ne moremo spremeniti – ter tako živimo v večji ljubezni do sebe in do drugih.

Zadnji dan je prav poseben – dan puščave. Takrat se za več ur umaknemo v samoto in iščemo Božje obličje. Če se kdo sprva ustraši, kaj bo v teh urah počel, ga izkušnja hitro preseneti: je tako milostna, da prehitro mine.

Res je – Izkušnja Boga ni le srečanje, ampak prava duhovna pustolovščina, ki nas spreminja od znotraj navzven in nas napolni z novim pogumom, močnejšo vero in globljim veseljem.

Barbara Sosič

Teden za družine v Kančevcih

Ko skupaj z možem in štirimi otroki načrtujem poletne aktivnosti, razmišljam tudi o tem, kako bi dopustniški čas prežvela tako, da si napolnim lastne baterije, si vzamem čas zase, za svoje interese, za partnerja, druženje z prijatelji ter mir in tišino, ki ju z leti vedno bolj potrebujem. Vse to z namenom, da bi prišla z dopusta napolnjena z lepimi spomini in svežimi močmi za vse izzive, kar mi pridejo kasneje naproti.

Lansko poletje sem po prvem delu dopustovanje z družino, ki se je iztekel že sredi julija, na balkonu našega stanovanja v bloku v vročini poletnega dne zrla v prazno in se vrtela v mislih, da do začetka septembra, razen skavtskih taborov, nismo predvideli ničesar drugega ... predstavljala sem si sebe, kako cel preostanek poletja kuham za veliko družino, preganjam otroke, da „koristno“ preživijo počitnice ter pomagajo pri gospodinjstvih opravilih ... in utrujeno prelistavala reklame ter ostalo čtivo, ki ga je v nabiralnik prinesel poštar. Oči so se mi ustavile na povabilu na duhovno-počitniški teden za družine v Kančevce, objavljenem v prilogi Naše družine. Še isti trenutek sem idejo predstavila možu, ta ji ni nasprotoval, torej sem nas še isti hip prijavila na ponujeno priložnost, ki se je odvila že čez 10 dni. Najstarejša otoka sta zaradi počitniškega dela ostala sicer doma, ostali pa smo se v deževnem naliivu peljali novi izkušnji naproti. Domov smo se vrnili polni veselja in da ne

bi zamudili letošnjega tedna, smo letošnji termin za teden v Kančevcih v koledar zapisali že dosti pred začetkom poletja. Vsi po vrsti smo se ga veselili.

Letošnji program so izvrstno zasnovali in izpeljali br. Jurij Štravs ter zakonca Planinc. V dopoldanskem času so za otroke zelo lepo poskrbele animatorke, starši pa smo se udeleževali razmišljanj, ki jih je za nas pripravil br. Jurij. Razmišljali smo o veličastnosti Boga ter njegove Ljubezni do nas, o ljubezni med nama, zakoncema, ter o odnosu med starši in otroki. Vzeli smo si čas za osebno delo, za pogovor med zakoncema, za podelitev v skupini ter vsakodnevno sveto mašo. S temami smo nadaljevali tudi med neformalnimi pogovori ob kavi in piškotkih ter ob popoldnevih, ki so bili na voljo, da jih preživimo po svoje, s svojimi načrti. Ko so otroci pospali, smo se starši še enkrat zbrali skupaj in spet odpirali vprašanja in delili izkušnje o že prej omenjenih temah. Teden je bil bogato preživet. Z neznanci, s katerimi smo tekom celega tedna spletli prava prijateljstva, smo si ob slovesu zagotovili, da se vidimo - če ne prej - naslednje poletje - na duhovno-počitniškem tednu v Kančevcih. Takega all-inclusive programa ne gre zamuditi.

Lucija Tomažin Kern

Srce za druge

V soboto, 23. avgusta 2025, se je v Vipavskem Križu začel oratorij za animatorje in tehnike, ki so se pripravljali na prihod otrok. Postavili so šotore, vadili koreografije za pesmi, urejali prostor in pripravljali dramatizacijo. Prvi uradni dan oratorija pa je sledil v nedeljo, 24. avgusta, ko je bil program namenjen predvsem najstnikom. Ti so se zbrali v dveh šotorih in tako skupaj stopili v oratorijsko izkušnjo.

Pravo dogajanje pa se je začelo v ponedeljek, 25. avgusta, ko so se najstnikom pridružili tudi mlajši udeleženci. Oratorij se je zaključil v petek, 29. avgusta, s sveto mašo ob 16. uri in družabnim piknikom. Animatorji so ostali še do sobote, namenjene refleksiji in čiščenju prostorov samostana, župnišča in okolice, kjer je ves teden odmeval živahen otroški smeh.

Program je bil bogat in raznolik: petje, igre, bansanje, kateheze, slavljenja, svete maše ter nočno češčenje so mladim ponujali tako zabavo kot tudi

priložnost za duhovno poglobitev. V torek so se v skupinah podali na pohod do Velikih Žabelj, zvečer pa so skupaj uživali ob filmu. V četrtek je sledil zabavni večer, ki so ga pripravili po skupinah.

Letošnja tema oratorija je bila »Srce za druge«, ob kateri smo razmišljali o svetnici Emi Krški. Po smrti moža Viljema in obeh sinov se je popolnoma posvetila dobrodelnosti in veri. Znana je kot velika dobrotnica cerkva in samostanov, saj je ustanovila več cerkva na Koroškem, Štajerskem in v Savinjski dolini. K njeni dobrodelnosti in svetosti so bili povabljeni tudi udeleženci oratorija. Razmišljali so, kako v vsakdanjem življenju lažje odpustiti, biti solidarni in dobrodelní ter z lastnim zgledom graditi boljšo skupnost.

Dnevi so potekali po ustaljenem ritmu:

- od 7. do 8. ure zbiranje, telovadba in zajtrk,
- jutranja molitev in dramatizacija v izvedbi animatorjev,
- kateheze za otroke in najstnike,
- delavnice, malica in slavljenje v samostanski cerkvi,
- kosilo in voden prosti čas,
- velika igra in sveta maša ob 16. uri,
- večerni program, zaključen z molitvijo ob 22. uri in druženjem pred spanjem.

Poseben pečat je oratoriju dajala tudi himna z letošnjim geslom, ki je mlade nagovarjala k odprtosti, medsebojni pomoči in odpustitvi.

Skupno se je oratorija udeležilo 64 animatorjev, voditeljev in tehnikov ter 130 otrok in najstnikov.

Teden dni druženja je v Vipavskem Križu pustil veliko sledi – v prostorih, še bolj pa v srcih mladih, ki so z navdušenjem zapuščali oratorij.

Tinkara Kobal

Ministrantske počitnice

Tudi letos smo se ministranti skupaj s kapucini odpravili na ministrantske počitnice. Po dolgem času smo se znova odpravili na morje, tokrat ne v Karlobag kot v preteklosti, temveč na Dugi otok, enega izmed jadranskih otokov na Hrvaškem.

Da smo šli prav tja, je zaslužen br. Vlado, ki je večkrat nadomeščal tamkajšnjega župnika in mu pomagal pri vodenju župnije v času njegove odsotnosti. On nam je uredil bivanje v župnijski hiši (bivši samostan sester), za kar smo mu zelo hvaležni. Hiša se nahaja v mestu Sali, glavnem kraju otoka.

Na praznik Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta, smo se ministranti iz Vipavskega Križa in Ljubljane odpravili na pot. Najprej do Zadra, od tam pa smo nadaljevali s trajektom na Dugi otok. Komaj smo prispeli, že smo skočili v morje in izkoristili še zadnje sončne žarke. Nato smo se vrnili v hišo, razpakirali prtljago, imeli večerjo in odšli spat.

Naslednji dan smo obiskali Naravni park Telašćica, znan po slanem jezeru Mir. Ker vstopnica velja 24 ur, smo tam preživeli ves dan. Dopoldne in popoldne smo raziskovali park, vmes pa smo se vrnili v hišo na kosilo. Peš smo se podali do jezera, se kopali na kamniti plaži, obrnjeni proti odprtemu morju, in skakali s klifov (seveda z nižjih, saj so bili skoki z visokih prepo-

vedani). Ogledali smo si tudi muzej ter mogočne klife, ki se razprostirajo vse do Kornatov.

V nedeljo smo odšli v Žman, enega izmed krajev na otoku, kjer smo imeli sveto mašo v hrvaščini skupaj z domačini. Vodil jo je br. Vlado, ki je tudi med našimi počitnicami nadomeščal tamkajšnjega župnika. Po maši smo se vrnili v Sali in tam preživeli preostanek dneva.

V naslednjih dneh smo se večinoma zadrževali v Saliju, kjer smo se kopali in skakali v morje. Starejši ministranti smo imeli čast plavati z br. Vladom in vsak dan preplavati približno pet kilometrov. Vreme je bilo sončno, morje pa ravno prav toplo za plavanje. Posebej moram omeniti odlično hrano, ki sta jo pripravljala s. Ana FMM in br. Miro.

Zvečer smo imeli program z družabnimi igrami, vrhunec pa je bil obisk središča Salija, kjer smo si privoščili res odličen sladoled.

Seveda nismo pozabili na duhovnost. Vsak dan smo imeli sveto mašo ter Boga častili s hvalnicami in večernicami.

A vsega lepega je enkrat konec. Te ministrantske počitnice so bile zagotovo nepozabne – polne lepih spominov in doživetij. Hvala bratom kapucinom, ki so jih pripravili, in že se veselim prihodnjih!

David Krstič

Dragi prijatelji FP, za naš kotiček MZ (molitvena naveza) iščem kako primerno življenjsko zgodbo, ki bi razširila naš duhovni pogled naše molitvene naveze. Zvesto se držimo naše odločitve, da bomo vsak dan z molitvijo pogledali na naše družine, na duhovne poklice. Tokrat mi je ta zgodba postavila vprašaj, kako držo zavzamem, ko se v moji bližini nekaj podobnega dogaja?

Zgodba o življenju brez pravil

Vincent je bil pri devetindširidesetih izčrpan in bolan. Ko mu je zdravnik povedal, da ima nekrozo trebušne slinavke, ga je zbolelo še bolj spoznanje, da nima nikogar, ki bi stal ob njem. Prvič po dolгих letih je v misli prišla Linda – njegova še vedno zakonita žena. In z njo spomin na noč, ko je pri triindvajsetih odšel ter jo pustil samo s sedmimi nerojenimi otroki.

Vincent je verjel, da je življenje namenjeno uživanju. Svobodo je našel v nočnih zabavah, alkoholu in bežnih obrazih. Dom, zakon, družina – vse to je videl kot kletke. Dve desetletji je lebdel skozi mesta in države, nosil svojo »svobodo« kot značko, a ob diagnozi je moral priznati: ni zgradil ničesar. Nobene hiše, nobenih prihrankov, niti odnosa, ki bi ostal.

Ko je odprl Facebook in vtikal njeno ime, je na zaslonu zagledal odrasle otroke – nasmejane, uspešne, povezane. Eden od njih,

Jacob, je ravno diplomiral na Harvardu. Ob pogledu na fotografijo ga je stisnilo v prsih. Njegovi otroci so živeli brez njega – in uspeli. V njem se je zbudilo upanje, da mu bo kdo prisluhnul.

Zadnje bankovce je zbral za vozovnico v New York. Med letom je na telefon zapisoval imena, službe in rojstne dneve – kot bi svoje

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialat@rkc.si** ali pa na spletni strani: **www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/** najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

otroke spoznaval iz dosjejev. Odločil se je, da bo poiskal Jules, medicinsko sestro, ki se mu je zdela najbolj sočutna.

V bolnišnici je čakal, dokler ni prišla do njega – visoka, odločna, z Lindo v očeh. »Živjo, jaz sem Vincent,« je rekel. »Jaz sem tvoj oče.« Besede so mu komaj prišle z jezika. Jules je obnemela, nato pa vprašala: »Zakaj si tukaj?« On pa je izdaval: »Bolan sem. Potrebujem operacijo. Nisem vedel, na koga drugega naj se obrnem.«

Sprva ga je poslušala, potem pa je v njenem glasu počila jeza: »Na nas se obračaš zdaj, ko se ti telo sesuva? Mamo si pustil s sedmimi otroki, Vincent. Sedem! Brez denarja, brez pomoči. A veš, kaj je preživela?« Njene besede so ga zadele globlje kot bolečina v

telesu. »Vsaj poslušaj me, navsezadnje sem tvoj oče!« je še poskušal, a Jules ga je ustavila: »Kri te ne naredi za očeta. Izbire te naredijo. In ti nas nisi izbral.«

Ko je odšla, je Vincent ostal sam pod hladnimi fluorescentnimi lučmi. Ni ga najbolj bolela bolezen, ampak resnica, ki jo je izrekla hči. Nikoli ni odšel zato, ker ne bi mogel ostati – odšel je, ker je bilo lažje. Leta je mislil, da je žrtev, a bil je arhitekt lastne osamitve.

Jules je tisti večer bratom in sestram povedala vse. Linda je poslušala v tišini. Ni zajokala, le počasi je prikimala – kot da so se vrata, ki so bila dolgo priprta, končno zaprla. Očetovska odsotnost je bila njihova rana, a hkrati kovačnica, ki jih je naredila močne. Učili so se skrbeti drug za drugega, se boriti in stati trdno, kjer se je Vincent zlomil.

On, ki je bil nekoč središče lastnega sveta, je zdaj postal le senca na robu njihovega življenja. Mož, ki je odšel. Mož, ki se je vrnil prepozno. Svet se je vrtel naprej, on pa je obtičal – sam, s svojo bolečino in z grenkim spoznanjem, da svoboda brez ljubezni ni svoboda, ampak praznina.

br. Placid Prša

Združenje delavnice molitve in življenja

Iz zakladnice duhovnosti br. Ignacia Larrañaga:

Ko si pripravljen, da boš molil in preživel močni čas z Gospodom, najprej pokliči Svetega duha. Sveti Duh, posvečevalec, deluje diskretno in neutrudno v tišini naših src. Vedno deluje v molku srca. Je nevidna, tiha sila težnosti, ki giblje in premika, dviga in ustvarja dinamiko vsega tistega, kar je življenje.

Antični irski blagoslov

*Da bi bil nenehno na poti,
da bi ti veter nenehno pihal v ramo,
da bi ti sonce nenehno sijalo v obraz,
da bi dež zmerno padal na tvojo njivo ...
dokler se zopet ne srečamo ...
da bi te Bog čuval v dlani svoje roke. Amen.*

Šola za nove voditelje

V 2025 smo pridobili 5 novih voditeljev. V februarju so poslanstvo prejele Marija Ilc, Marija Jaklič in Tina Rudolf med sveto mašo poslanja v Štepanji vas in tako okrepile ljubljansko koordinacijo. Zakonca Ciril in Lidija Habe iz Črnega vrha pa avgusta v koprski koordinaciji.

Kandidati za voditelje obiskujejo šolo za voditelje in samostojno izvedejo prve delavnice molitve in življenja, pri maši poslanja pa prejmejo poslanstvo.

V teku je nova šola za voditelje in poteka v Celju/Slovenski Bistrici.

Termini novih delavnice v jesenskem semestru

Lepo vabljeni v novo delavnico molitve in življenja. Udeležencu pomaga, da se nauči uporabljati Sveto pismo v vsakdanjem življenju. Spozna različne molitvene načine, ki mu pomagajo vstopiti v osebni odnos z Bogom. Ob tem obnovi poznavanje nauka Jezusa Kristusa, ki odrešuje in daje življenje. Traja 14 srečanj in se izvaja tedensko po dogovoru z udeleženci. Kot povedo nekdanji udeleženci delavnic, sta notranji mir in svoboda poglavitna sadova delavnic.

- Bloke, september, Alenka: 068 173 123
- Cerknica, 16.9. ob 17.30, Stanka: 051 316 776
- Črni Vrh nad Idrijo, 13.9. ob 19.30, Ciril: 051 776 177, Lidija: 051 827 292
- Dolnji Logatec, v začetku septembra, Irena: 051 312 335
- Dolsko, 5.9.2025, ob 19.30, br. Primož: 041 780 109, Barbara: 031 318 872
- Hrpelje, 1.10.2025, ob 19.30, Jana: 040 754 237

- Izola, v začetku septembra; Slavko: 041 601 854, Almira: 041 716 933
- Komenda, 3.9.2025, ob 19.30, Zvonka: 031 673 726
- Kostanjevica na Krki, 16.9.2025 ob 19.00, Anica: 041 906 707
- Ljubljana (Kodeljevo), 8.9.2025, ob 19.45, Tina: 040 733 003
- Maribor (Marija Mati Cerkve), september, Biserka: 031 668 060
- Mekinje pri Kamniku, v začetku septembra, Marija: 041 887 874
- Spodnja Idrija, 2.9.2025 ob 18.00, Sonja 051 435 877 in Marija 051 311 718
- Sv. Marjeta Niže Ptuja, 2.9.2025, ob 18.30, s. Hermina: 040 770 222
- Šempas, 11.9.2025 ob 19; Davorina: 040 296 405
- Šempeter v Savinjski dolini, 9.9.2025 ob 19.30, Anja 031 209 905 in Lidija 031 610 563
- Šentjernej, v začetku oktobra, Branka: 031 856 127, Jelka: 041 210 447
- Vipavski križ, Samostan, 29.9.2025, ob 18.15, Ljubo 041 660 445 in Boženka 040 332 373
- Vrtojba, 9.9.2025, ob 17.00; Suzana: 031 474 010

Jana Barba

Dihanje kot dar

Ko razmišljamo o tem, kaj naše telo nujno potrebuje za življenje, hitro ugotovimo: brez hrane lahko preživimo več tednov, brez vode nekaj dni, brez zraka pa le nekaj minut. To preprosto dejstvo razkriva, kako bistven je zrak za naše bivanje. In vendar ga večinoma jemljemo kot nekaj samoumevnega. Ne vidimo ga, a nas nenehno obdaja in napolnjuje. Prav zato skriva tudi globok simbolni pomen – uči nas o telesnosti, odnosih in celo spolnosti.

Zrak – nevidna bližina

Zrak nas spremlja od prvega vdihaja ob rojstvu do zadnjega izdihljaja ob smrti. Je prvi stik z okoljem, s svetom, z Božjim stvarstvom. Molitev, meditacija in kontemplacija se pogosto začnejo z dihanjem, saj vdih in izdih nista le fiziološka funkcija, temveč gibanje misli in iskanje stika – s samim seboj, z drugimi in z Bogom.

Če se ob vdihu ustavimo, začutimo, kako zrak vstopa skozi nosnice, gre v sapnik, pljuča, nato pa s krvjo do vsake celice. Kisik vstopa v nas kot dar stvarstva in nas oživlja. Z izdihom pa vračamo nazaj tisto, česar telo ne potrebuje več – in tako se naše življenje neprestano prepleta z življenjem sveta okoli nas.

Vzporednice s spolnostjo in odnosi

Podobna dinamika velja za spolnost. V kulturi površinskih odnosov in hitrih »hook-up« srečanj pogosto spustimo vase nekaj, česar se niti ne zavedamo. Tako kot pri dihanju lahko vdihujemo brez misli, lahko pa zavestno povabimo zrak, da nas napolni z življenjem. Pri spolnosti je enako: odnos lahko živimo kot nagonski proces ali pa kot zavestno, hvaležno sprejemanje daru drugega.

Ko ozavestimo, kaj vstopa v naše telo – pri dihu ali v odnosih – se odpiramo resnični bližini. Spolnost tako postane prostor darovanja in Božje ljubezni, ne pa potrošnja.

Frančišek Asiški in Sončna pesem

Sveti Frančišek je znal v vsem stvarstvu videti Božjo bližino. Zrak in veter je doživljal kot znamenja, ki nas spominjajo, da smo potopljeni v Božji dar življenja. Veter – gibanje zraka, molekul in atomov – ga je spominjal na neskončno dinamiko Božje ljubezni, ki se nenehno podarja in obnavlja.

Frančišek nas vabi, da ne spregledamo najmanjših darov, ki jih jemljemo za samoumevne: vdih, dotik, pogled, bližino. Ko se zanje znamo zahvaliti, postanejo tudi naši odnosi in spolnost prostor hvaležnosti in veselja.

Kratka vaja zavedanja diha

Za poglobitev zavedanja lahko vsak dan naredimo preprost korak – nekajminutno dihalno vajo. To ni le sproščanje, ampak povabilo, da začutimo svojo povezanost s stvarstvom.

Vaja:

- Zaprem oči.
- Globoko vdihnem skozi nos.
- Počasi izdihnem skozi usta.
- Ponovim trikrat.

• Kratka vaja zavedanja diha

• O' Koraki:

1. Zaprem oči.
2. Globoko vdihnem skozi nos.
3. Počasi izdihnem skozi usta.
4. Ponovim trikrat.

• Vizualizacija:

Ob vdihu si predstavljam, kako zrak – dar stvarstva – napolni moje telo in prinaša moč za življenje.
Ob izdihu občutim, kako se vrača tisto, česar ne potrebujem več – in kako sem del kroženja življenja.

• Besede ob dihu:

- Ob vdihu: »Sem ljubljeni Božji otrok.«
 - Ob izdihu: »Hvala ti, Gospod.«
- (Besede lahko izberem sam, iz Svetega pisma ali po navdihu Svetega Duha.)

- Takšna vaja čuječnosti me povezuje s samim seboj, z Bogom in s stvarstvom.

Pri tem si predstavljam, kako zrak – dar stvarstva – napolni moje telo in prinaša moč za življenje. Z izdihom pa občutim, kako se vrača to, česar ne potrebujem več. Tako postajam del kroženja življenja.

Po ponovitvah lahko ob vdihu v mislih izgovarjam besede, ki jih potrebujem (npr. »Sem ljubljeni Božji otrok.«), ob izdihu pa besede darovanja (npr. »Hvala ti, Gospod.«). To so lahko svetopisemske besede ali pa preprosta prošnja Svetemu Duhu. Takšna vaja čuječnosti nas vodi v stik s seboj in s Bogom.

Odnos do telesa in spolnosti

Zrak nas uči tudi odnosa do telesa in spolnosti. Oboje nas vabi k zavestnemu sprejemanju in darovanju. Telo ni nekaj postranskega, temveč tempelj Svetega Duha. Kot nas vdih poživlja, nas lahko spolnost – v ljubečem odnosu – preobraža. Če smo pozorni, kaj spuščamo v svoje telo, bomo tudi v odnosih lažje izbrali pristno bližino, ki prinaša rast in veselje.

Nismo sami

Dih, spolnost, telesnost – vse to nas uči, da smo vpeti v mrežo odnosov: z Bogom, s stvarstvom, z ljudmi. Ničesar od tega ne živimo sami. Zrak, ki ga vdihnem, je del zraka, ki ga je vdihnil nekdo pred menoj. Tako tudi spolnost in odnosi: dar se množi v skupnosti.

»Kajti v njem živimo, se gibljemo in smo« (Apd 17,28). Zrak in veter sta simbola našega odnosa do Boga, do sebe in do bližnjega.

Potopljeni

Kaj pomeni biti potopljen v nekaj? Ko se potopimo pod vodo brez pripomočkov, nas preplavijo posebni občutki. Podobno se lahko vprašamo, kako se počutimo ob zavedanju, da smo potopljeni v zrak. Me to navdaja s tesnobo ali z občutkom varnosti in obilja?

Poletni spomini na plavanje in potapljanje nam pomagajo dojeti, kako je biti del stvarstva. Bog nas je ustvaril v ta svet z namenom – da bi bili srečni in soustvarjali lepoto. Zavedanje potopljenosti nas lahko navdaja z občutkom blagoslova: da mi je dano natanko to, kar potrebujem.

Dih ljubezni

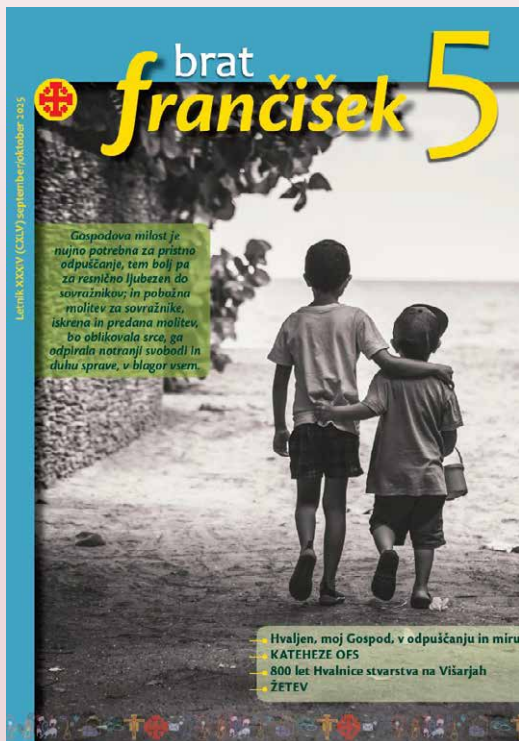
Bog Oče je vdihnil svojega Duha in človek je postal živ. Tudi nas vabi, da z vsakim vdihom in izdihom prinašamo življenje, veselje in rodovitnost. Naj bo to, kar prihaja iz nas, dar za druge – četudi majhen, kot ena sama molekula kisika, ki pa spremeni celoten zrak.

Zato smo povabljeni, da vsak vdih in izdih darujemo za ljubezen, za bližnje, za svet. Le tako bomo v preprostosti mogli s Frančiškom reči:

»Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku ...«

Benjamin Tomažič

brat
francišek
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Poletni dnevi se poslavljajo, približuje se jesen in Frančiškovo praznovanje: 17. septembra Spomin vtisnjenja ran in 4. oktobra praznik sv. Frančiška. 800-letnica Hvalnice stvarstva nas spominja in vabi, da bi tudi sami znali v stvarstvu, ki nas obdaja predvsem občudovati in spoštovati. Ne samo narave, ampak tudi ljudi, ki so okoli nas. Da bi znali odpuščati in živeti v miru.

Frančiškovo duhovnost nam je v tokratni številki revije Brat Francišek približal p. Marko Novak OFM, ki se je dotaknil skrivnosti odpuščanja in miru.

Pred vami sta katehezi OFS za september in oktober, ki naj vam pomagata pri redni rasti na poti Jezusa Kristusa po zgledu sv. Frančiška.

Konec junija je bilo na Višarjah srečanje bratov in sester iz Frančiškovega svetnega reda o čemer si lahko preberete v rubriki OFS.

Marsikaj se je dogajalo tudi po krajevnih bratstvih OFS širom Slovenije. Nekateri so bili tudi udeleženi v ustvarjalni delavnici, drugi so se udeležili različnih praznovanj in duhovnih obnov.

Ne morejo pa povsod po svetu v miru živeti svojega odnosa med seboj in Bogom, ker divja kruta vojna, ki terja svoje žrtve in otežkoča odpuščanje.

Zato je potrebna molitev in vsakršno prizadevanje za mir.

Janez Papa

Kakor sveča umira v sebi, želimo tudi mi umirati s sv. Frančiškom, da bi se lahko rodilo nekaj novega. To je tema tokratne številke revije.

Kakor sveča tiho dogoreva in s svojo smrtjo podarja svetlobo drugim, tako tudi življenje sv. Frančiška Asiškega zažari v polnosti prav v njegovem umiranju. Življenje Jezusovega učenca je torej življenje stalnega darovanja, stalnega umiranja, kajti življenje, ki se ne daruje, je sterilno, mrtvo. Frančišek se je zavedal, da je Božje kraljestvo, ki ga oznanja Kristus, popolno sprevrženje tedaj veljavnega reda oziroma pravil, ki so urejala življenje in delovanje družbe. Ni se bal stopiti na to pot, čeravno je pomenila odreči se strahu za svoj ugled, iti vase in biti pripravljen srečati se s trpljenjem in preizkušnjo. V tej luči umiranje sebi ni več grožnja, ampak kraj, kjer se tiho poraja nekaj novega. To izgorevanje postane prostor rasti, kjer moj »jaz« postaja vedno bolj resničen in izpolnjen prav s tem, da daje prostor Kristusu.

O radosti podaritve Kristusu spregovorijo tudi sestre klarise v ganljivi pripovedi o sestri Regini, ki že uživa Božje plačilo. V rubriki Pogovor sta se predstavila dva minoritska zla-

tomašnika. Na Višarjah je potekalo srečanje ob 800-letnici Sončne pesmi, ki je v sončnem dnevu zbralo množico ljudi dobre volje na tem svetem kraju. Bratje minoriti so obhajali generalni kapitelj in izvolili novo vodstvo reda, kapitlja sta se udeležila iz Slovenije p. Milan Kos, provincial, in p. Igor Salmič, ki je bil tudi izvoljen za vikarja reda. Čestitamo!

Radostna vest prihaja iz Pirana, kjer se veselijo vrnitve dragocene Carpacciove slike Marija z detetom in svetniki iz 85-letnega begunstva v Italiji. Prebivalci Assisija so v letošnjem poletju morda kdaj pomislili, da se je vrnil njihov Frančišek, ko so po ulicah Assisija odmevale vesele pesmi ob spremljavi kitare. A le-te so bile v slovenščini, peli so jih mladi in manj mladi slovenski romarji, posebej tisti večer, ko sta se srečali minoritska in kapucinska skupina in so skupaj peli Bogu v čast. Mnogi mimoidoči so jim prisluhnili ali se jim celo pridružili. Bilo je nepozabno!

V rubriki Obletnice lahko preberemo zanimiv zapis o razstavi o znanstvenem in kulturnem udejstvovanju Frančiškovih bratov skozi različna stoletja, ki je v Svetem samostanu v Assisiju odprta še do oktobra.

Zanimiva je tudi reportaža s srečanja Svetega očeta z mladimi romarji upanja, med njimi je bilo tudi veliko Slovencev. Če boste listali revijo do konca, boste videli tudi vabila na bodoče dogodke, predvsem na srečanje v duhu Assisija, ki bo letos v Celju. Preberite in pridite, lepo bo!

Doroteja Emeršič

Skoči in on te bo ujel

Brat Baudry Metangmo, znan tudi kot »Brat B«, je bil januarja letos v kapeli kapucinskega semenišča sv. Lovrenca posvečen v duhovnika.

Rodil se je v katoliški družini s šestimi otroki v Kamerunu, zato se je že zgodaj naučil deliti stvari. Njegova prva skupnost je bila prav domača družina. Dedek in mama sta bila kateheta. Zaradi očetove službe so se pogosto selili, a vsako poletje je preživel na kmetijah starih staršev. Vsako jutro so vstajali ob petih, da so pravočasno prišli k maši. Dedek – danes katehet, nekoč bogoslovec – je vsak dan molil vsaj nekaj delov molitvenega bogoslužja in k molitvi povabil tudi starejše vnuke.

Družina je bila zelo povezana. Baudry se je ukvarjal s plavanjem, tenisom in – kot vsak Kamerunec – tudi z nogometom. V župniji je najprej postal ministrant, nato pevec v cerkvenem zboru in pozneje še zborovodja.

Študijska pot ga je leta 2012 vodila v Montano v ZDA. V Billingsu je sprva name-

raval ostati le leto dni, da bi se naučil jezika in se privadil na novo celino. A pristal je sredi ene najhujših zim zadnjih let – dotlej je sneg poznal le s televizije. Jezik in mraz sta bila njegova največja izziva. Prijazni domačini so ga hitro sprejeli in vzeli za svojega. Postali so njegova nova družina, zato je tam ostal kar štiri leta in doštudiral matematiko.

Že v Afriki je razmišljal o duhovnem poklicu. Mama pravi, da ji je to omenil že pri petih letih. Tik pred odhodom v ZDA pa je menil, da to ni zanj. Leta 2014 pa je misel znova priplavala na plan. Najprej je poskusil pri škofijskih duhovnikih, a je kmalu začutil, da je poklican k življenju v skupnosti.

Prek prijateljeve televizije je izvedel za spletno stran o duhovnih poklicih in navezal stik. Njegov naslov so posredovali različnim redovom, ki so ga kmalu zasuli z več kot 20 obsežnimi sporočili. Kapucin br. Bill ga je kar osebno poklical in ga povezal z br. Markom iz samostana v rezervatu Vranov pri Billingsu. Povabil ga je na obisk in Baudry se spominja: »Ko sem tisti večer stopil v samostansko celico, sem vedel, da sem doma!«

Sledil je še program v Detroitu za tiste, ki so razmišljali o kapucinskem življenju. Baudry je že vedel, da je Red, v katerem želi živeti in oznanjati evangelij, ravno ta. Oktobra 2015 se je odločil, januarja naslednje leto pa vstopil k bratom.

Ob odločitvi ga je skrbelo, da bo pustil domače na cedilu, saj so ga med študijem finančno podpirali v upanju, da jim bo potem

pomagal. Bal se je tudi življenja v ZDA in ali je res izbral pravi red. A med uvajanjem v redovno življenje so se dvomi razblinili – bratje so njega in njegovo družino popolnoma sprejeli. Postali so velika družina. »V našem Redu je tako, da novi brat dobi nekaj tisoč bratov, pa tudi njegovi starši dobijo nekaj tisoč sinov,« pravi. To je spoznala tudi njegova mama.

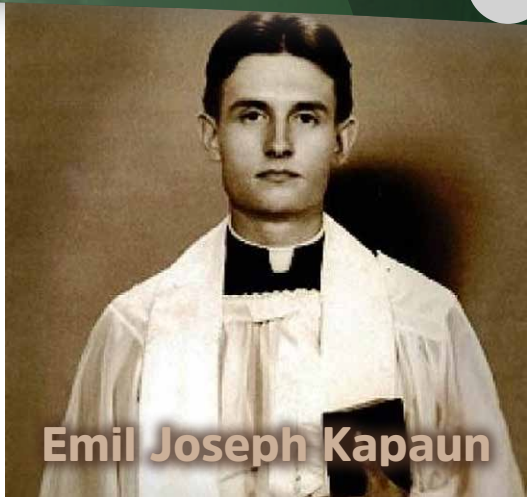
Danes kot ravnatelj in vzgojitelj mladih kapucinov mladim, ki iščejo svojo pot, svetuje: »Zgradite svoj odnos z Bogom, ki nas kliče, da ga spoznamo in ljubimo. Spoznavajte, raziskujte, sprašujte o posameznih redovih – Gospod vam bo pokazal, kje vas želi imeti. Zapujte v Boga, kar ni lahko. A Bog bo poskrbel za vašo družino, ne bo vas razočaral. Poskrbel bo za vas. Skočite – in On vas bo ujel!«

Življenje bratov kapucinov je življenje v bratstvu, v skupnosti. V vseh pogledih in povsod po svetu smo bratje kot ena družina. Seveda so tudi trenja, a vedno se vrneš v bratov objem.

Tudi Baudryjev stric je bil duhovnik, ki je veliko pomagal njegovim staršem. Tako kot so misijonarji v njegovem otroštvu vodili župnije, želi tudi sam oznanjati evangelij. Nekoč so ga vprašali: »Ej, zakaj si tako vesel?« Odgovoril je: »Ker sem katoličan. Če poznaš in ljubiš Kristusa, je to edino zavarovanje, ki ga potrebuješ!«

br. Gregor Rehar

Ko je v Evropi divjala prva svetovna vojna, za katero so mnogi upali, da bo tudi zadnja, se je v Pilsenu v Kansasu – kraju, ki so ga večinoma naselili češki priseljenci – v družini češko-nemških korenin rodil prvorojenec Emil. Bil je tih, vztrajen in odločen garač, z modrim smislom za humor. V otroštvu je rad pohajkoval po pašnikih, lovil ribe in divjačino ter plaval. Pri delu na odročni kmetiji se je izkazal kot praktičen človek, ki je znal marsikaj popraviti in izdelati kar sam.

Leta 1940 je bil posvečen v duhovnika. Tri leta kasneje je poleg običajnega dela na župniji pomagal tudi v bližnji letalski bazi v ZDA, nato pa služil v Burmi in Indiji. Tam je očitno začutil, kam ga kliče Bog. Po vojni je dobil čin stotnika in se vrnil v župnijsko rutino, a tam ni dolgo zdržal. Leta 1950 je škof uslišal njegovo prošnjo in Kapaun je postal vojaški kaplan na korejskem bojišču.

Na fronti je maševal kar na bojišču – njegov džip mu je služil za oltar – ali pa je med obstreljevanji skupaj z vojaki molil v zaklonilnikih, jim delil zakramente in pokopaval padle. Hitro si je kot neustrašen mož v prvih bojnih vrstah pridobil spoštovanje. Ob reševanju ranjencev je večkrat tvegaj zajeje. Pogosto je družinam padlih vojakov sam pisal pisma tolažbe.

Ko je kazalo, da je zmaga blizu, so v vojno vstopili Kitajci in boji so se znova razvneli. Ko so ga sovražniki prvič zajeli, so ga soborci rešili s silovitim naskokom. Le dan kasneje, 2. novembra 1950, pa je ponovno padel v ujetništvo. Ni hotel zapustiti ranjenih tovarišev, s svojimi besedami in dejanji pa je celo preprečil njihov pokol.

V ujetniškem taborišču je naslednjega pol leta kljub nevarnostim nadaljeval svoje duhovniško poslanstvo. Skrbel je za bolne in ranjene, kuril ogenj, prekuhal vodo, iskal hrano ter izdeloval preproste, a učinkovite priprave za pranje perila in filtriranje vode. Redno je uhajal iz taborišča po koruzo, proso, sojo in sol za stradajoče ujetnike. Pred vsako takšno odpravo je molil k svetemu Dismasu,

»dobremu tatu«. Umrli so je kopal grobove in jih tudi cerkveno pokopal.

Stražarji so se ga bali, sojetniki pa neizmerno spoštovali, saj je skrbel za duhovno oskrbo približno 3500 zapornikov. A pomanjkanje hrane, mraza in mučenja ga je počasi zlomilo. Teden dni po veliki noči leta 1951 se je zgrudil. Še na sam praznik je skrivaj maševal in oznanjal Jezusovo vstajenje. Sojetniki so ga poskušali reševati, toda Kitajci, ki so prevzeli nadzor nad taboriščem, so ga odpeljali v t. i. »hišo smrti«, kjer so zapornike pustili brez hrane, vode in oskrbe. Tam je umrl. Ko so ga sojetniki nesli v tisti prostor, jih je blagoslavljal, se poslavljal in prosil za odpuščanje – tako njih kot stražarje.

Za svoja dejanja je bil večkrat odlikovan. Dolgo so menili, da njegove posmrtnne ostanke še vedno hranijo v Koreji, nato pa so odkrili, da se že nahajajo v ZDA, le da do tedaj niso bili identificirani. 29. septembra 2021 je bila v Wichiti slovesna pogrebna maša, pri kateri so vojaki slovesno prinesli njegovo krsto. Pokopan je v tamkajšnji katedrali, kjer je bil nekoč posvečen za duhovnika.

24. februarja 2025 je papež Frančišek priznal »darovanje življenja« Božjemu služabniku Emilu Josephu Kapaunu.

br. Gregor Rehar

Prometna nesreča v Nigeriji

V Nigeriji je 3. maja letos v prometni nesreči umrlo sedem naših mladih bratov, šest pa jih je bilo poškodovanih. Vozilu so odpovedale zavore in zaleteli so se v drevje.

Praznovanje kapucinske družine

V Rimu se je 4. julija 2025 odvijalo veliko praznovanje kapucinske družine. To je družina vseh kapucinskih bratov, sester klaris kapucink ter drugih skupnosti Bogu posvečenih sester, ki so povezane z našim Redom ali z nami delijo isto karizmo.

Letos sta naš vrhovni predstojnik brat Roberto in njegov svet vodila romanje, ki se je začelo ob 7.30 na začetku ulice Via della Conciliazione. Pot je potekala v molitvi, sledil je slovesen vstop skozi sveta vrata bazilike

svetega Petra, molitev na grobu apostola in sveta maša. Po maši je bila skupinska fotografija na trgu, nato pa še obisk groba našega prvega svetnika, sv. Leona Kantališkega. Dan se je sklenil s kosilom v hiši našega vrhovnega vodstva.

Novi kapucinski škof

Papež Leon je imenoval našega brata Pedra Cesarino za novega škofa škofije Jardim v Braziliji. Brat Pedro se je rodil leta 1961 v zvezni državi Paraná. Najprej je študiral v Braziliji, nato pa osnovno bogoslovje nadaljeval tudi v Rimu. V življenju je opravljal številne službe: bil je profesor, vzgojitelj, član vodstva kapucinov in provincial.

»Francišek za revne«

V ponedeljek, 1. septembra, je papež Leon XIV. v Vatikanu sprejel člane Dela svetega Franciška – »Francišek za revne« iz Milana, poroča Vatican News.

»Živeti usmiljenje s skrbjo za celostno blaginjo bližnjega je velika priložnost za moralno, kulturno in celo gospodarsko rast vsega človeštva,« je dejal papež ter poudaril pomen del usmiljenja. Pri tem se je skliceval na okrožnico papeža Janeza Pavla II. Centesimus annus, objavljeno leta 1991 ob stoletnici znamenite okrožnice papeža Leona XIII. Rerum novarum.

Sveti oče je izpostavil tri dopolnjujoče se in temeljne vidike usmiljenja: pomoč, sprejemanje in spodbujanje. Te naslavlja prav na člane fundacije, ki so jo ustanovili kapucini iz Milana in ki se že več kot šest desetletij posveča slu-

ženju ter pomoči revnim, marginaliziranim in celotni družbi. Papež se je ustanovi zahvalil za pomoč, ki jo vsako leto nudi okoli trideset tisoč ljudem – prek javne kuhinje, garderobe, tušev, zdravstvene in psihološke oskrbe ter posredovanja pri zaposlovanju.

»Poudarjam tudi vašo gostoljubnost – to, da ustvarjate prostor za druge v svojem srcu in življenju, tako da jim podarjate čas, jih poslušate, podpirate in zanje molite,« je dejal rimski škof.

Podnebne spremembe

FI pozdravlja prelomno svetovalno mnenje Meddržavnega sodišča o podnebnih spremembah.

V prelomnem mnenju, objavljenem 23. julija, je Meddržavno sodišče (ICJ) ugotovilo, da so vse države po mednarodnem pravu dolžne zagotoviti zaščito podnebnega sistema pred škodljivimi emisijami toplogrednih plinov – ne glede na to, ali so že podpisnice ustreznih pogodb ali ne. Države morajo uporabiti vsa razpoložljiva sredstva za preprečitev znatne škode, ki izvira iz dejavnosti pod njihovo pristojnostjo ali nadzorom, tudi kadar gre za zasebne akterje. Poleg tega je sodišče razglasilo, da bi vsaka kršitev pomenila mednarodno nezakonito dejanje in s tem odgovornost države.

S tem je ICJ sledil resoluciji Generalne skupščine OZN iz leta 2023, ki ga je pozvala k odločnemu ukrepanju pri zaščiti okolja in varovanju podnebja. Franciscan International (FI) to odločitev pozdravlja kot mejnik v naših prizadevanjih za ohranitev stvarstva.

Sodišče je podrobneje obravnavalo tudi pravico do čistega, zdravega in trajnostnega okolja (R2HE) kot človekovo pravico ter poudarilo, da »izhaja iz soodvisnosti med človekovimi pravicami in varstvom okolja«. Zaključilo je, da je »človekova pravica do čistega, zdravega in trajnostnega okolja bistvenega pomena za uživanje drugih človekovih pravic«.

FI v Združenih narodih dosledno opozarja na podnebno krizo in njene posledice za uresničevanje R2HE. Med nedavnimi primeri so posledice dejavnosti fosilnih goriv na otoku Verde na Filipinih ter v Cabo Delgado v Mozambiku. Na Salomonovih otokih FI podpira Frančiškove brate pri soočanju z vplivi podnebnih sprememb na obalne skupnosti, medtem ko v Braziliji in Gvatemali bratje pozivajo k odgovornosti držav in zasebnega sektorja za kršitve človekovih pravic, povezane z izkoriščanjem mineralov za energetski prehod.

Ugotovitve Meddržavnega sodišča – predvsem sklep, da se obveznosti držav raztezajo tudi na zasebne akterje – bodo odslej pomemben temelj za naše zagovorništvo.

Novo bratstvo sv. Lovrenca

V slovitem Alamu v Texasu so 21. julija 2025 odprli novo bratstvo sv. Lovrenca Brindiškega. V njem so štirje bratje iz ZDA in Mehike, posvečali se bodo oznanjevanju med domačini, kot tudi skrbi za migrante in ljudi iz obrobja.

br. Gregor Rehar

Nisaki, Manca Klun

*Utirjen odpira in zapira vrata,
svet deli na zunaj in znotraj,
deli zrak.*

Manca Klun (1985) je diplomirala iz slovenistike in primerjalne književnosti na ljubljanski Filozofski fakulteti. Trenutno živi v Berlinu, kjer dela na področju sociale. Njena prva pesniška zbirka, *Če ne morem biti jezik*, je izšla leta 2020 pri Hiši poezije.

Njena druga pesniška zbirka *Nisaki* je izšla v letošnjem letu pri založbi Litera v okviru zbirke *Piramida*. *Nisaki* je pravzaprav mala grška obmorska vas na severovzhodu Krfa in pomeni ‚mali otok‘. Nekako se zdi, da z nizanjem podob, utrinkov, dogajanj, ki znotraj tega nizanja izražajo tudi čustva, avtorica ustvarja en tak mali otok, ki predstavlja posameznika v lastnem življenju. Vsa nizanja, ki na prvi pogled delujejo nekako izgubljeno, se ob zaključku pesmi zlijejo v sporočilno celoto. Z uporabo zanimivih jezikovnih poigravanj bralcu odkriva majhen intimen svet, v katerem obstaja človek kot posameznik. Vendarle vseeno lahko vidimo širšo sliko sveta, v katerem posameznik biva in to, kako ga doživlja.

Gre za tankočutno poezijo, v kateri avtorica svojo poetiko nadgrajuje s strukturo kot eno najmočnejših plati njene poezije.

Lea Bric

F1 (F1: Teh Movie, ZDA, 2025)

Pred 24 leti je znameniti Sylvester Stallone napovedal mega hit o formuli ena. V času same produkcije filma »Driven« so se ustvarjalci ustrašili, da Formula 1 v ZDA ni dovolj priljubljena in spremenili samo prvenstvo v filmu v eno izmed ameriških različic dirkanja z bolidi. Premisa filma je bila izjemno podobna filmu F1 iz letošnjega leta, v katerem kraljuje eden največjih zvezdnikov filmske industrije, Brad Pitt. Tokrat so si upali posneti film o Formuli 1.

Torej, lahko bi rekli, da je film F1 konkretna nadgradnja filma *Driven* iz leta 2001. Ampak, če je bil že film iz leta 2001 popoln polom in eden najslabše ocenjenih filmov Sly-ja v njegovi karieri, zakaj snemati še enkrat? Zato ker se učimo na napakah in film F1 je kakovostna stvaritev, ki preseže film *Driven* v vsem.

Sam sem potreboval kar veliko motivacije, da sem se prisilil gledati film o dirkanju v Formuli 1, saj je že dolga leta več ne spremljam. A izkazalo se je, da je kar 150 minutna akcija vredna ogleda. Brad Pitt se po dolgih letih vrača kot zvezdnik velike uspešnice kar smo že kar malo pogrešali. Zanimivost, da v filmu v stranskih vlogah lahko vidimo prave dirkače Formule 1 kot je Fernando Alonso, legendarni dirkač iz Španije.

Kančevci

19. – 21. 9.: **Pevski konec tedna za ljudsko petje.** Vodi: br. Stane Bešter
26. 9. – 1. 10.: **Osebnostno spremljane duhovne vaje.** Vodita: br. Jožko Smukavec in s. Gražyna Mech FMM
2. – 5. 10.: **Delavnica pisanja ikon.** Vodi: Silva Božinova Deskoska
3. – 5. 10.: **Duhovni odmik z molitvenim meditativnim plesom.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter
10. – 17. 10.: **Duhovne vaje s postenjem.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Polona Marc
17. – 19. 10.: **Duhovni vikend: Hvaljen, moj Gospod.** Vodi: br. Jaro Knežević
24. – 26. 10.: **Biblično – sinodalni vikend.** Vodi: škof dr. Maksimilijan Matjaž
7. – 9. 11.: **Odmik za voditelje DMŽ.** Vodi: br. Primož Kovač
8. 11.: **Odmik za moške.** Vodita: br. Milan Kvas in Janez Bohanec
14. – 16. 11.: **Pevski konec tedna za sodobno krščansko glasbo.** Vodita: Gregor Strajnar in br. Stane Bešter
21. – 23. 11.: **Vikend delavnica za zakonske pare.** Vodita: Lidija in Jože Kociper
28. – 30. 11.: **Duhovne vaje s cerkvenimi očeti.** Vodi: br. Miran Špelič OFM in Jana Podjavoršek
5. – 7. 12.: **Kontemplativni vikend.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in s. Marija Irena Stele OSU
12. – 14. 12.: **Logoterapevtski vikend.** Vodi: mag. Martin Lisec
28. 12. – 1. 1. 2026: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za Vero in luč.** Vodi: ViL in Skupina Pridi

Več informacij in prijave:

<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

29. 12. – 1. 1. 2026: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine.** Vodijo: br. Primož Kovač, br. Stane Bešter, br. Miro Pavšek, s. Petra Mohorko MS, s. Zdenka Prevolshek MS in animatorji

Vipavski Križ

Evangelij v rjavem. Za fante med 17. in 35. letom. Z nami izkusi kapucinsko življenje. Več na:

www.facebook.com/share/1FY9He7CdK/

**3. – 5. OKTOBER 2025
VIPAVSKI KRIŽ**

**EVANGELIJ
V RJAVEM**

Pridi in z nami izkusi
kapucinsko življenje!

Bratstvo, molitev, delo,
smeh, pogovor, tišina,
služenje ...

Za fante med
18. in 35. letom.

Z vami bosta
br. Ambrož in br. Jožko.

Prijave:
ambroz.brezovsek@gmail.com

Slovenija: Goričko-Piran

Sv. Frančišek nas
povezuje -
Enomesečno peš
romanje med kraji,
kjer delujemo
Frančiškovi bratje
in sestre. Več na:
<https://www.goricko-piran.si/>

Ali si vedel to o vetru in zraku?

- Brez zraka ne moremo živeti niti nekaj minut. Vsak vdih je dar, ki nam ga podarja Bog.

- Zrak je zmes različnih plinov - največ je dušika (78 %) in kisika (21 %). Kisik potrebujemo za življenje.
- Veter nastane zaradi razlik v temperaturi in tlaku zraka. Brez njega bi bilo na Zemlji veliko bolj vroče in onesnaženo.
- Veter raznaša semena in cvetni prah, zato je pomemben za življenje rastlin in za našo hrano.

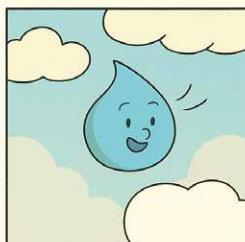
- Veter lahko prinaša blago sapico, ki nas osveži, ali pa močno burjo, ki pokaže svojo moč.
- Sv. Frančišek Asiški je hvalil Boga »po bratu vetru«, saj v njem vidimo moč in nežnost stvarstva.
- V Svetem pismu je veter pogosto podoba za Božjega Duha - nevidnega, a prisotnega, ki prenavlja in vodi.
- Vdih in izdih nas učita ravnovesja: kar prejmemo, naj tudi darujemo naprej. Tako kroži ljubezen.
- Zrak je danes marsikje onesnažen, čist zrak pa je osnovna pravica vsakega človeka - in hkrati odgovornost vseh nas.
- Veter je vir čiste energije. Vetrnice proizvajajo elektriko brez onesnaževanja narave.

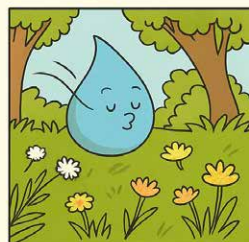
- Na Primorskem piha burja, ki je eden najmočnejših vetrov v Evropi - sunki lahko presežejo 200 km/h!
- Na slovenskih planinah je pogosto močan fen ali južni veter, ki prinaša toplejše vreme in hitro tali sneg.
- Na morju ljudje dobro poznajo maestral - prijeten poldnevni veter, ki piha čez dan in prinaša osvežitev.
- Najmočnejši vetrovi na svetu se pojavljajo v tajfunih, ciklonih in orkanih, kjer lahko presežejo celo 300 km/h!
- V Božjem Duhu najdemo »svež veter«, ki nas požene iz zaprtosti v svobodo in služenje.
- Vdih hvalečnosti in izdih miru - preprost način molitve, ki nas umiri in odpre za Božjo navzočnost.
- Ko zablešajo oblaki, drevesa ali travniki v vetru, se spomnimo: ves svet diha skupaj z nami v Božjem ritmu.

Sapica na poti

Zrak je neviden, pa vendar življenjsko potreben.

Veter prinaša semena in daje življenje rastlinam.

Božji Duh pride kot veter - včasih močan, drugič tih in nežen.

Zrak kroži in vedno znova prinaša življenje in mir.

Jaz bom šla
kar bosa na pot...

Najboljše
podaje žoge

Če začnem sedaj vaditi,
bom velika že profi

Čušin zna navdušiti vse ...

Vzemi vsak dan svoj križ ...

Lepo, ko je provincial
tako dobre volje

Na oratoriju
skupaj slavimo Gospoda

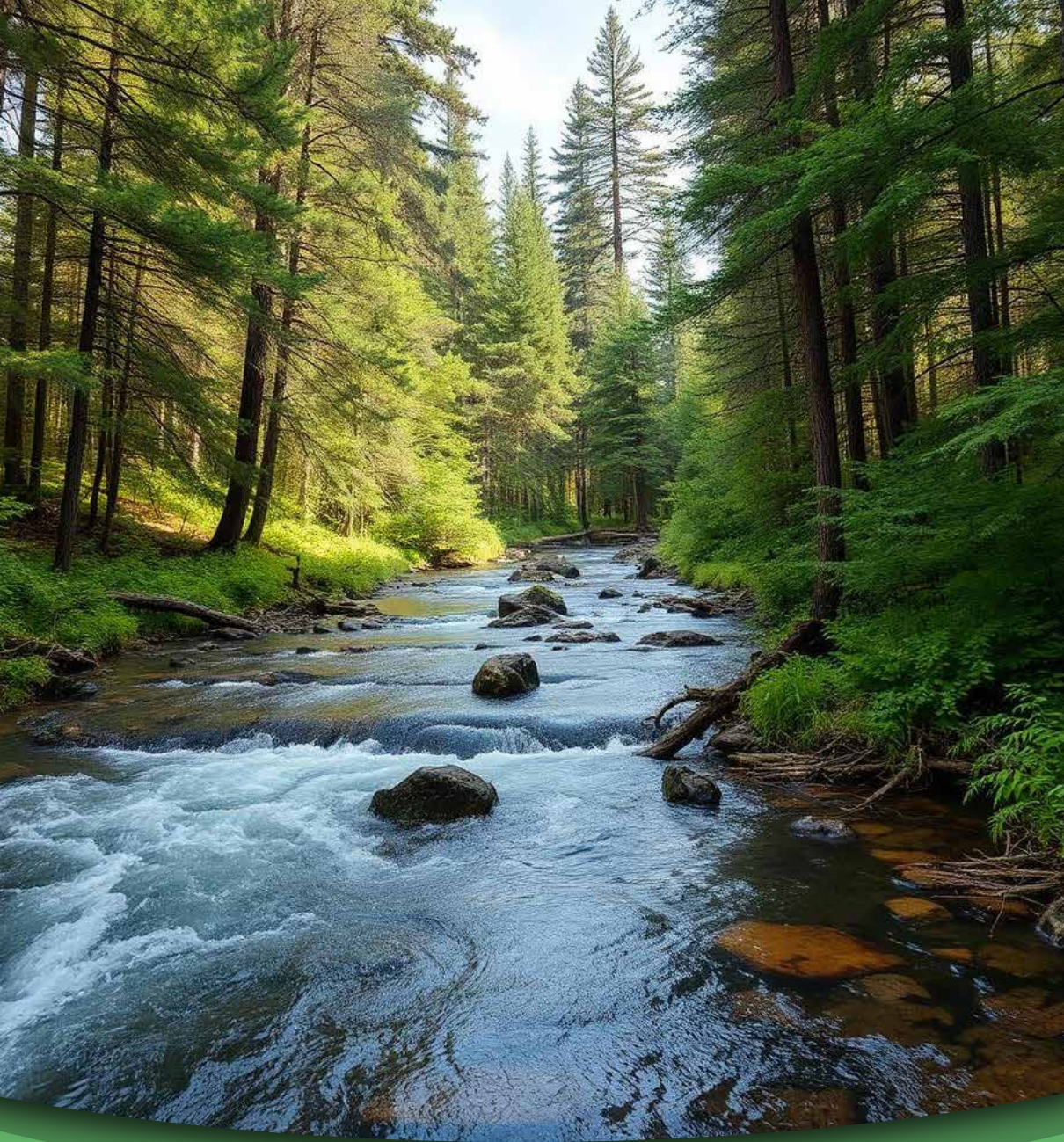
Skupaj bomo lahko
postavili jambor

Oratorij
te utruji

Skoraj že letim

Veter nosi Tvoje ime,
v zraku šumi Tvoj mir,
vse, kar diha, hvali Te,
Stvarnik, Oče brez meja.

V sapici je Tvoj poljub,
v burji klic k življenju,
Tvoj Duh prežema svet in čas,
odpira nas odrešenju.